

ЖЕТА

ЧАСОПИС

3/180 березень 2022

ЛЬВІВСЬКА АРХИЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

*«Хто правду чинить - іде до світла»
(від Івана 3,21)*

**Звернення Блаженнішого Святослава
з приводу початку війни в Україні**

Улюблений Богом бережений Український народ!

Знову наша Батьківщина в небезпеці!

Віроломний ворог, незважаючи на власні зобов'язання та запевнення, ламаючи основні норми міжнародного права, як несправедливий агресор ступив на українську землю, несучи зі собою смерть і розруху.

Наша Україна, яку світ справедливо назвав «кривавими землями», яка стільки разів була скроплена кров'ю мучеників і борців за свободу і незалежність свого народу, кличе нас сьогодні стати на її захист, – на захист своєї гідності перед Богом і людством, свого права на існування та права на вибір свого майбуття.

Це наше природне право і святий обов'язок боронити свою землю і свій народ, свою державу і все, що є для нас найрідніше: родину, мову і культуру, історію і духовний світ! Ми є мирним народом, який християнською любов'ю любить дітей усіх народів, незважаючи на походження чи переконання, національну чи релігійну приналежність. Ми не зазіхаємо на чуже і не погрожуємо нікому, але і свого нікому не маємо права віддати! У цей історичний момент голос нашого сумління кличе нас усіх як один стати на захист вільної, соборної і незалежної Української Держави!

Істрія минулого століття вчить нас, що всі ті, хто починав світові війни, їх програвали, а ідолопоклонники війни приносили лише знищення і занепад власним державам і народам. Ми віримо, що в цю історичну хвилину Господь Бог є з нами! Він, у руках якого лежить доля всього світу і кожної людини зокрема, є завжди на боці жертви несправедливої агресії, страждених і поневолених. Це Він, який об'являє своє святе Ім'я в історії кожного народу, вловлює і скидає додолу могутніх світу цього їхньою гординею, завойовників – ілюзією їхньої всемогутності,

гордих і зухвалих – їхньою самопевністю. Це Він дарує перемогу над злом і смертю. Перемога України буде перемогою Божої сили над нищістю і зухвальством людини! Так було, є і буде!

Наша свята Церква-мучениця завжди була, є і буде зі своїм народом! Цю Церкву, що вже пережила смерть і воскресіння, як Тіло воскреслого Христа, над яким смерть не має жодної сили, дарував Господь своєму народові в хрещальних водах Дніпра. Відтоді історія нашого народу і його Церкви, історія їх визвольних змагань, історія втілення Божого Слова і вияву Його Духа істини в нашій культурі переплелися навіки. І в цей драматичний момент наша Церква, як мати і учителька, є і буде зі своїми дітьми, буде їх боронити і їм служити в ім'я Боже! У Бозі наша надія і від Нього буде наша перемога!

Сьогодні ми урочисто проголошуємо: «Душу й тіло ми положим за нашу свободу!». Єдиним серцем і устами молимося: «Боже, великий, єдиний, нам Україну храни!»

Святі праведники, мученики та ісповідники української землі, моліться і заступайтеся за нас перед Богом!

Благословення Господнє на вас!

† СВЯТОСЛАВ

**Дано в Києві,
при Патріаршому соборі Воскресіння Христового,
24 лютого 2022 року Божого**

У Львові відбулася екуменічна молитва за Україну

В Україні перебував спеціальний посланець Папи Франциска, Папський розподільчач милостині кардинал Конрад Краєвський. Він приїхав до України, охопленої війною, щоби принести благословення та допомогу від Понтифіка. Однак, звісно, осердям таких візитів є молитва. Саме тому 10 березня у Митрополичій базиліці Внебовзяття Пресвятої Диви Марії відбулася екуменічна молитва за Україну за участі представників різних конфесій та релігій, до якої, зокрема, долучилися Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав, Митрополит і Архієпископ Львівський РКЦ Мечислав Мокшицький, Митрополит Львівський і Сокальський ПЦУ Дмитрій, Митрополит Львівський ПЦУ Макарій, Митрополит Львівський і Галицький УПЦ Філарет, диякон Армен з Вірменського кафедрального собору Успіння Пресвятої Богородиці, пастор Валерій Марченко з церкви «Гефсиманія», голова Об'єднання християн віри євангельської Львівської області Володимир Якимів, представник юдейської громади.

Кардинал Конрад Краєвський у своєму слові зацентрував на важливості припинення війни: «Папа Франциск висловлює свою солідарність українському народові та запевняє у постійній молитві про мир в Україні. Боже наших батьків, великий і милосердний Боже життя і миру, Отче усіх людей, Тобі милий мир, а не війна, любов, а не ненависть, Нехай припиниться ця війна. Подолай гординю загарбників, які хочуть захопити Україну. Ти послав свого Сина Ісуса Христа проголошувати мир та єднати усіх людей Божих. Нехай закінчиться війна! Наверни серця тих, які несуть відповідальність за долю народів. Нехай плід Святого Духа принесе нове натхнення для миру. Отче, надійде час миру і спокою. Нехай вже не буде війни! Амінь».

Серед присутніх на молитві були також куріяльний єпископ Києво-Галицького Верховного Архієпископа Степан Сус і єпископ-помічник Львівської архидієцезії РКЦ Едвард Кава.

Додамо, що кардинал Конрад Краєвський також мав зустрічі з переселенцями, які знайшли тимчасовий прихисток у Львові.

«Духовна велич Львова»

Владика Володимир рукоположив нового диякона у Львівській архієпархії

Лише вдома, у стіп батьківства, людина може чути голос: Ти син мій любий, тебе я вподобав (Лк. 3, 22), – це голос, яким Отець промовляв до Ісуса, і це той голос, яким Бог промовляє до кожної людини. На цьому акцентував єпископ-помічник Львівської архієпархії Пресвященний Володимир під час проповіді до вірних у неділю блудного сина 20 лютого в Архикафедральному соборі святого Юра.

Пресвященний Володимир звернув увагу вірних, що сьогодні усі стануть свідками та учасниками дияконського рукоположення сівбрата Михайла Квасюка, який у стіп Божого милосердя черпатиме силу для служіння, а також пригадав, що неділя блудного сина в УГКЦ проголошена днем особливої пасторальної опіки в'язнів. І попросив: «Пам'ятаймо про них у молитві, також молимося за працівників пенітенціарних установ, капеланів».

«Нехай Боже милосердя дотикає серця кожної людини! – годі знайти краще побажання у світлі сьогоднішнього євангельського слова. Це притча не так про блудного сина, а радше про доброго, милосердного батька або про Божу любов. В євангельській розповіді є брак матері, що могло бути теж причиною напруження в родині. Тому важливо запрошувати Богородицю в наше життя!» – додав Пресвященний Володимир.

Владика Володимир до українських захисників: «З вами сьогодні ціле серце, душа і молитва народу»

Навіть після найтемнішої ночі завжди настає світанок! Сьогодні зранку теж зійшло сонце. Нехай воно нам покаже життєвий шлях з темряви в напрямку надії на світле майбутнє нашої Держави. Будьмо певні, що Бог є сильнішим за усі армії світу. На цьому наголосив єпископ-помічник Львівської архієпархії Пресвященний Володимир у зверненні до українських воїнів та запевнив наших захисників у безперервній молитві в храмах УГКЦ.

«Дорогі захисники нашої Батьківщини, у важкий час війни в особливий спосіб огортаємо вас молитвою!» – зазначив єпископ-помічник ЛА. А також наголосив: «Ми заохочуємо усіх наших священників і вірних до безперервної молитви за мир в Україні, особливо за мир у наших серцях!»

На його переконання, захищати власну землю є священним обов'язком кожної людини. Сьогодні дякуємо вам, каже владика Володимир, за те, що героїчно використовуєте право на захист нашої землі, чим оберігаєте нас, жертвуючи також власним життям. Бо «немає більшої любові за ту, коли хто життя своє кладе за друзів своїх... (Ів. 15, 13)». Перебуваємо в день навечір'я заупокійної суботи. Особливо молимося за душі всіх тих, які в ці трагічні дні віддали своє життя, захищаючи нашу свободу і право жити на своїй землі. Вони є ангелами сучасності.

«Ми ще ходимо стежками світу, тому, за їхнім прикладом, маємо також шанс бути ангелами для інших людей. Після навіть найтемнішої ночі завжди настає світанок! Сьогодні зранку теж зійшло сонце. Нехай воно нам покаже життєвий шлях з темряви в напрямку надії на світле майбутнє нашої Держави», – побажав архиєрей і запевнив: «Будьмо певні, що Бог є сильнішим за усі армії світу. З вами, нашими захисниками, сьогодні ціле серце, душа і молитва народу. Нехай Господь Бог нас благословить і оберігає!»

Преслужба Львівської архієпархії

«Герої Небесної Сотні не перестають нас любити з вічності», – владика Володимир під час панахиди на Личакові

На місці поховань героїв важливо дати простір тиші, щоби слухати. Тут є кого слухати, бо ми зібрані біля великих вчителів. На цьому наголосив єпископ-помічник Львівської архієпархії владика Володимир під час панахиди за героями Небесної Сотні на Личаківському кладовищі у Львові, звершеної 20 лютого, в день пам'яті Героїв Небесної Сотні.

Не знаю, каже архиєрей, чи ці чоловіки були готовими до зустрічі з Богом та чи могли собі уявляти чи відчувати, що це останні кроки, хвилини їхнього життя. Не знаю до кінця, яким було їхнє життя, що вони відчували у своєму серці.

«Сьогодні є неділя Блудного сина... Думаю, що більшість із нас сьогодні були в храмі і чули євангельське слово. Стереотипно ми звертаємо увагу на блудного сина, знаємо, яким було його життя і дорога повернення. Але не менш драматична ситуація була зі старшим сином. Він занепав по-своєму. Хоч, на перший погляд, згідно зі всіма протоколами, він був вірним своєму батькові. Та в один момент молодший син обійшов усі ці протоколи й опинився в обіймах свого батька», – сказав він.

Також владика зауважив, що сьогодні чимало людей перебувають у страхі, чуються незахищеними, що більше – почуватися нелюбленими. «Тут же ми є захищені, і якщо би хтось думав, що його ніхто не любить, чи відчував певне зранення, то пам'ятаймо, що ці герої нас полюбили і люблять, тому що немає більшої любові, ніж віддати своє життя за когось. Так говорить Ісус Христос у Євангелії».

«Ці герої, віддаючи життя, нас полюбили і не перестають любити з вічності. Цього вже ніхто не може змінити – так само, як ніхто не може повернути Ісуса назад до гробу», – додав Преосвященний Володимир.

Пресслужба Львівської архієпархії

10 роздумів владика Володимира про те, як долати страх

«Практикуймо молитву і піст! Щоб мир на землі був можливим, безустанно перебуваймо в діалозі з небом! Просімо про заступництво Матір Божу Неустанної Помочі» – Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії УГКЦ, ділиться роздумами про те, як долати страх у тривожний час війни.

- Щоденно відкриваймо Святе Письмо. Кожній людині різною мірою притаманний страх. Тому Бог на сторінках Святого Письма щоденно повторює: «Не бійся!»
- Пам'ятаймо, що Бог ніколи нас не покидає. Навіть, якщо ми відразу не маємо відповіді на питання «чому?».
- Читаймо Псалми. Зокрема, у час загрози молимося часто словами 91(90) Псалма. У ньому побачимо, що Бог є надійним пристановищем, який забирає страх перед різними викликами.
- Обираймо любов. Кожна людина має свій шлях від страху до любові.
- Пам'ятаймо про надію. Адже в Бога «смерть» ніколи не є останнім словом.
- Не читаймо надміру тривожні новини. Надмірний страх послаблює імунну систему. Він може провадити до психосоматичних розладів.
- Не забуваймо про покаєння! Адже часто саме гріхи підсилюють наш страх.
- Практикуймо молитву і піст. Щоб мир на землі був можливим, безустанно перебуваймо в діалозі з небом. Просімо про заступництво Матір Божу Неустанної Помочі.
- Навернімося до Бога! Але пам'ятаймо, що навернення до Бога виключно зі страху не є ефективним.
- Полюбімо тишу, а паніку відкиньмо! Тиша – це не втрачений час, а важлива форма активності, в якій народжуються різні плани, ідеї, якими можемо послужити нашим ближнім у тривожний час.

Пресслужба Львівської архієпархії

«Церква не втікатиме від війни, а даруватиме людям надію», – владика Володимир у розмові для німецького радіо

Навіть у час війни істина для всіх одна – кожен з нас рано чи пізно зустрінеться з Богом. У цьому запевнив єпископ-помічник Львівської архієпархії владика Володимир під час розмови про повномасштабну війну Росії проти України з кореспондентом німецького радіо DOMRADIO.DE.

Про ситуацію у Львові

У розмові з німецьким кореспондентом владика Володимир розповів, що у Львові ситуація на даний час є відносно спокійною. «Проте, якщо одна частина тіла кровоточить, то все тіло відчуває біль. Звичайно, що й у Львові люди відчувають страх і паніку. Особливо тривожною є сирена про повітряну небезпеку, яка може звучати вночі і на світанку. Звичайно, що, порівняно з центральною і східною Україною, ситуація не є настільки драматичною. Бо там люди цілий час живуть в страхі через обстріли і бомбардування. Іншим викликом для нас є велика кількість біженців, які напливають сюди. Якщо людям не вдається їхати далі до західної Європи, то вони зупиняються тут, у Львові. Передусім тут зупиняються діти з особливими потребами, сироти», – розповів єпископ-помічник.

Магазини частково порожні

За словами архиєрея, на початку війни люди масово розкупляли продукти. Це означає, що на даний момент магазини в Україні частково порожні. Також банківська система працює з відповідними перебоями, бо люди намагалися зняти гроші. Проте важливо, що на цей момент, принаймні, у Львові є світло, тепло, газ, вода і зв'язок.

Бути поруч з людьми – принципова позиція єпископів та священників УГКЦ

Також владика Володимир зазначив, що укриття для людей приготувані від початку війни. Проте дуже важко передбачити, як війна буде далі розгортатися і коли завершиться її гостра фаза.

На запитання про те, чи особисто не планує на час війни виїхати за кордон, архиєрей наголосив, що принциповою позицією єпископів і священників УГКЦ є рішення залишатися разом з людьми.

«Ми постановили, що будемо на своїх місцях, бо якщо ми, як Церква, покинемо людей, то де тоді люди знайдуть надію? Наші парахи, священники, парафії стали центрами гуманітарної допомоги, якої надається дуже багато довкола наших храмів. Зокрема, у підвальних приміщеннях, де є більший простір, люди знаходять свій притулок. Церква покликана до соціального служіння, – це зрозуміло, – але також Церква уділяє людям Святі Тайни, що дарує внутрішній спокій і підтримку. Це є скарб Церкви», – підкреслив владика Володимир і зазначив, що також на місцях залишаються єпископи зі священниками на сході України.

Священники йтимуть також у бомбосховища й укриття служити Святу Літургію. Владика Володимир запевнив, що духовенство УГКЦ є готовими до будь-якого розвитку подій: «У неділю в Києві священники, де це було можливим, служили Святу Літургію. Звичайно, що ми будемо йти до людей туди, де вони є. В такий спосіб Церква є зі своїм народом».

Істина для всіх є одна – кожен з нас рано чи пізно зустрінеться з Богом

Відповідаючи на питання журналіста, чи він особисто відчуває страх, владика Володимир зазначив, що є християнином і, відповідно, старається жити по-християнськи: служити Святу Літургію, приймати Святе Причастя, при потребі сповідатися.

«Особисто я є відносно спокійним, хоча зрозуміло, і це ми бачимо з історії, що у випадку окупації єпископи одними з перших піддаються удару. Проте зараз маю турботи про наших священників і їхні сім'ї, про наших працівників. Нам дуже важливо дбати про те, щоби зберегти наші парафії. Якщо душпастир покине парафію, вона перестане існувати», – каже архиєрей.

Відтак владика Володимир пригадав слова одного з єпископів УГКЦ, який нещодавно сказав, що він є готовим на мученицьку смерть. Так у Європі у XXI столітті люди морально до цього готуються, бо це є фундаментальна християнська позиція.

«Хоч говорю зараз це більше теоретично, бо сиджу в зручному кріслі у безпечному будинку, істина для всіх є одна: кожен з нас рано чи пізно зустріне Бога», – наголосив на завершення Преосвященний Володимир.

Пресслужба Львівської архієпархії

Глава УГКЦ закликає всіх, хто може, іти до церкви і пожертвувати Святе Причастя за наших воїнів

Усі, хто має можливість іти до церкви, ідуть на Божественну Літургію. Висповідайтеся, причастіться, прийміть евхаристійного Христа і пожертвуйте Його за тих, які сьогодні не можуть бути на Божественній Літургії. Пожертвуйте Святе Причастя за наших воїнів. У їхніх руках наше життя. Про це сказав Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав у спеціальному зверненні з Києва, додавши: «Пожертвуйте Його за тих, які сьогодні поранені, знедолені, є в дорогах біженців цієї кривавої війни в Україні».

«Вітання з українського Києва! Сьогодні неділя, 27 лютого 2022 року. Ми пережили ще одну страшну ніч. Але після ночі приходиться день, приходиться ранок, після темряви приходиться світло. Так само після смерті приходиться воскресіння», – сказав він.

Предстоятель відзначив, що невдовзі ми святкуватимемо присутнього між нами, в Україні, воскреслого Христа. «Однак сьогодні кияни не зможуть іти до церкви, тому що оголошена комендантська година і всі повинні бути вдома через загрозу життя. Але тоді Церква прийде до людей. Наші священники зійдуть у підземелля, у бомбосховища і звершуватимуть Божественні Літургії», – повідомив Глава Церкви. Він наголосив, що Церква є зі своїм народом.

Блаженніший Святослав склав щирю подяку всім тим, які захищають Україну в різний спосіб. Ми бачимо, що всі державні служби, зокрема в Києві, працюють на висоті. «Ми колись сумнівалися, чи наші інституції є міцними. Тепер бачимо, що випробування на міцність наша держава пройшла і проходить», – відзначив він.

Глава УГКЦ дякує нашим воїнам, а також Службі надзвичайних ситуацій України, які сьогодні виймають з-під завалів поранених, нашим медикам, які за цю ніч врятували сотні життів, нашим пожежникам, які погасили сотні пожеж в усій Україні. Подякував усім, хто працює на перемогу.

«Хочу звернутися до нашого народу на поселеннях, наших братів і сестер у різних країнах світу. Дякую за те, що ви співпереживаєте з нами. Дякую нашим владикам з Австралії, Аргентини, Бразилії, Північної Америки, Західної Європи, що організували велику народну солідарність тих країн, у яких проживаєте, з нашим українським народом. Дякую тим, що сьогодні намагаються розказати світові правду про Україну, збирають гуманітарну допомогу, медикаменти або просто моляться за перемогу України», – сказав він.

Блаженніший Святослав запевнив: ми віримо, що як після ночі наступає ранок, як після смерті буде воскресіння, так і після страшної війни буде перемога України! І цей новий день неухильно всім нам її наближає.

Глава УГКЦ зі святих київських гір, з нашого столярного града Києва, уділив усім архиєрейське благословення.

Департамент інформації УГКЦ

Екзарх Харківський УГКЦ: «Отримуємо допомогу від наших братів та сестер і я евакуюватися не збираюся»

Владика Василь (Тучапець), екзарх Харківський, у неділю, 6 березня, упродовж кількох годин разом з парафіянами безперервно роздавав харків'янам допомогу, яка надійшла від наших братів і сестер із Самбірсько-Дрогобицької єпархії. Допомогу привіз отець Володимир Борис із Самбірсько-Дрогобицької єпархії. Її збирали з різних міст Закарпаття та Львівської області, зокрема зі Скольного, Славського, Стрия та з Чехії. В основному це продукти харчування та одяг. Люди, тільки-но побачивши, що приїхала вантажівка, одразу почали підходити, щоби щось отримати. І після Божественної Літургії всі парафіяни з храму відразу пішли роздавати цю допомогу. Роздача тривала від 11:00 до 15:00. Була величезна безперервна черга. У наступні дні владика Василь тримав ще буси з допомогою.

Хоча Харків безперервно обстрілюють, Літургію служать у нижньому храмі, тож люди приходять помолитися. А деякі там практично живуть.

Владика Василь розповідає, що настрої в Харкові різні. Загалом люди тримаються, проте під впливом бомбардувань дехто впадає у стрес і не може себе опанувати. «Трясуться. І тоді нема іншого варіанту, як виїжджати, бо людина не заспокоїться. Частина жителів міста виїхала, але я стараюся переконувати людей, щоб вони нікуди не їхали, тому що дорога дуже важка...» – каже він.

Сам владика Василь не збирається покидати місто. «Та чого покидати?! Нема на що покидати», – повторює архиєрей. Єпископ розповів, що в їхньому районі світла не було. Але вже з'явилося та подали опалення, хоч і легеньке, і є майже тепла вода. Але там, де йдуть обстріли, нічого немає і люди сидять у підвалах. Парафіяни деяку допомогу занесли цим людям прямо в підвали.

Департамент інформації УГКЦ

«Ми маємо вистояти для себе, дітей, правнуків – і тільки об'єднані», – митрополит Володимир Війтишин на зустрічі з волонтерами

© Івано-Франківська архієпархія УГКЦ

3 березня Архієпископ і Митрополит Івано-Франківський Володимир Війтишин зустрівся з волонтерами Архієпархіального антикризового центру. Владика звернувся до присутніх зі словами підтримки та віхи.

«Війна – це велика біда, нам всім разом потрібно вижити. У нас не так страшно, як нам здається, а на сході справді йде війна. Ми маємо вистояти для себе, дітей, правнуків – і тільки об'єднані. Ми – сильний тил. Армія стає могутнішою, коли воїн нагородований, має ліки, відповідну одягу. В цей час кожному потрібно робити те, що ми найкраще вміємо».

Митрополит зазначив, що військові теж повинні бути на своїх місцях: «Сьогодні військкомати переповнені та беруть тих, хто справді підготовлений. Дякувати Богу, що наше керівництво береже життя наших людей, чоловіків, молоді».

В особливий спосіб архієрей подякував усім волонтерам, працівникам курії та семінаристам, які невтомно працюють в Архієпархіальному антикризовому центрі, та підбадьорив усіх. «Завдяки вашій праці десь в Маріуполі хтось вже не залишився голодним. Тож іще більше хочу запросити працювати разом. Ті, хто відчуває себе українцем, має святий обов'язок бути разом».

Владика акцентував на тому, що весь світ піднявся за Україну: «В цьому випадку ми маємо велику підтримку, щоб ми перемогли, і щоб Україна вже скоро увійшла до Європейського Союзу».

Архієрей наголосив на тому, що хотів побачити усіх присутніх та подякувати. «Закликаю вас до розуміння, що буває непростим, але необхідним кроком, – продовжив архієрей. – З нашого боку ми робимо все, що можемо. Ставимося один до одного як брат до брата – це наша непереможна сила».

На завершення зустрічі всі спільно помолитися за мир в Україні і заспівали «Боже, великий, єдиний».

Департамент інформації Івано-Франківської архієпархії УГКЦ

Священик з Херсона розповів про ситуацію в місті та душпастирство в умовах війни

о. Ігнатій ЧСВВ

Зберегти свою Віру!

Отець Ігнатій Москалюк, ЧСВВ, з Херсона розповів, яким сьогодні є життя міста і які там можливості душпастирського служіння УГКЦ. За словами священика, на сьогодні душпастирство у Херсоні є обмежене, оскільки впродовж останніх двох днів людям було цілковито заборонено покидати свої домівки.

«Сьогодні, 4 березня, перший день, коли можна було вийти на вулицю. До нас на молитву прийшло чотири людини, – каже о. Ігнатій. – На молитву приходять люди до монастирської каплиці в проміжку між звучанням сирен, у спокійний час».

«Ми в Херсоні цілковито відрізані від зв'язку, немає українського телебачення, транслюється лише російська пропаганда на російських каналах. Відключено також мобільні оператори «Київстар» і «Водафон», не підключається навіть радіо. Інформаційно ми повністю ізольовані», – розповів священик.

За тиждень, каже він, люди вже звикли до гудків сирени і не надто здригаються, хоча, звичайно, тривога охоплює. «Проте найбільш тривожно є те, що ми цілковито відрізані від новин і не знаємо, що відбувається в Україні. Ми не знаємо, якою є ситуація», – підкреслює він.

Отець Ігнатій також розповів, що 2 березня біля монастиря були гучні обстріли. Кілька снарядів упало зовсім близько – на відстані 200 метрів від монастирського будинку. В результаті обстрілів у мікрорайоні, де розташований монастир, було пошкоджено два будинки і школу.

«Що стосується духовного життя, то ми в цей тривожний час зберігаємо церковне правило, молимося вервицю. Я практикую також адорацію Найсвятіших Тайн упродовж години», – додає чернець-василіанин.

Як відомо, 1 березня російські війська розпочали штурм Херсона. Намагаючись захопити місто, окупанти обстрілювали житлові масиви.

Департамент інформації УГКЦ

Кардинал Шьонборн помолився за Україну у храмі Святої Варвари у Відні

Кардинал Крістоф Шьонборн відвідав українську центральну парафію Святої Варвари у Відні у Попільну середу, 2 березня, і помолився там з українськими вірними за мир і припинення війни. Разом з кардиналом Шьонборном молилися генеральний вікарій для вірних Східних Католицьких Церков о. Юрій Коласа та парох Святої Варвари о. Тарас Шагала.

На прохання Папи, цього року в усьому світі Попільна серeda відзначалася як День посту та молитви за мир в Україні. Наприкінці богослужіння владика Шьонборн ще раз закликав припинити насильство. Молитва і його заклик спрямовані до тих, хто розпочав війну, щоб вони схаменулися. Війна ніколи не є рішенням, зауважив кардинал, який водночас закликав до переговорів.

Також він звернувся до людей в Австрії з проханням допомоги людям в Україні: «Люди в Україні – наші сусіди і вони дуже потребують вашої допомоги».

Генеральний вікарій о. Коласа подякував архієпископу Віденському за його турботу про українських вірян, адже як ординарій для Східних Католицьких Церков, кардинал Шьонборн також відповідає за близько 8000 українських греко-католицьких віруючих в Австрії.

Отець Коласа висловив свою глибоку стурбованість щодо посилення жорстокості з боку російської армії, яка зараз бомбить житлові квартали українських міст. Жертвами війни стає все більше мирних жителів – дітей, жінок та старих.

Після богослужіння кардинал Шьонборн відвідав приміщення парафії, де збираються пожертви та матеріальна допомога, які транспортуються безпосередньо на словацько-український кордон. Численні люди також були на місці під час візиту кардинала, щоб передати свої пожертви. Архієпископа вразила солідарність людей, зокрема багатьох українців, а також австрійців.

Численні волонтери з української парафії також піклуються про українців, які опинилися у Відні через вторгнення Росії в Україну або які вже прибули до Австрії протягом останніх кількох днів через занепокоєння з приводу ескалації ситуації.

Пресслужба ординаріату для вірних усіх Східних Католицьких Церков в Австрії

Українці Мюнхена об'єдналися для підтримки України у війні з Росією

З початком війни Росії проти України парафія УГКЦ у Мюнхені з благословення євхарха для українців-греко-католиків у Німеччині владика Богдана Дзюораха відчинила двері своєї «Домівки» для збору медикаментів, продуктів харчування та необхідного одягу громадянам України. Інформацію оголошували по радіо, телебаченні та в соціальних мережах. Про це повідомляють громадські активісти української діаспори в Мюнхені.

За їхніми словами, з першого дня війни сотні приватних автомобілів містян щодня привозять потрібні речі для України. Орієнтовно 50-100 осіб залучені до сортування, пакування і завантаження потрібних речей. Допомогу приносять також німці, які ніяк не пов'язані з Україною. Нашвидкуруч налагодилися логістичні процеси та інформаційна підтримка.

«Свідомі українці в Німеччині та їхні німецькі друзі, керівники фірм, у яких працюють українці, безкоштовно надають транспорт для підвезення всього зібраного до польського кордону. Із польських складів працівники Міністерства надзвичайних ситуацій перевозять через кордон у найбільш гарячі населені пункти в Україні», – розповідають представники діаспори.

«Станом на 1 березня з-під «Домівки» було відправлено до польського кордону шість 40-тонних вантажівок і близько 10 вантажних бусів», – повідомляють у діаспорі.

Представники української громади висловлюють щирі подяку всім німцям, полякам, румунам, хорватам, білорусам за підтримку.

Департамент інформації УГКЦ

Папа Франциск привітав Патріарха Вартоломея I з 30-річчям обрання

«Ми разом переконані в тому, що близькість і солідарність між нами, християнами, та між нашими Церквами є необхідним внеском у загальне братерство та соціальну дружбу, яких людство дуже та нагально потребує», – стверджує Папа Франциск у своєму вітальному відеопосланні, адресованому Константинопольському Патріархові Вартоломеєві I з нагоди 30-річчя його обрання на патріарший престол.

Висловлюючи радість з приводу того, що ця річниця обрання «приятеля і брата» святкується багатьма людьми, які хочуть скласти подяку Господеві за його життя та служіння, Єпископ Риму згадує, що «добре особисте порозуміння» між ними виникло в день урочистого початку понтифікату, «коли він вшанував мене своєю присутністю у Римі», та розвинулося у «братерську дружбу» завдяки численним зустрічам, які протягом цих років відбулися як у Римі, так і в Константинополі, Єрусалимі, Ассізі, Каїрі, на Лесбосі та в Барі.

«Із Патріархом Вартоломеєм нас поєднує спільне усвідомлення нашої спільної пастирської відповідальності перед обличчям нагальних викликів, ставити яким чоло сьогодні покликане все людство. Я щиро вдячний за зусилля Вселенського Патріарха задля збереження створіння та за його роздуми на цю тему, з яких я багато почерпнув і не перестаю черпати», – сказав Папа Франциск, зазначивши, що ці роздуми про необхідність навернення набрали особливої ваги після спалаху пандемії та її драматичних соціальних і економічних наслідків.

«Крім того, – додав Святіший Отець, – Його Святість Вартоломеї неустанно вказує на діалог в істині та любові як на єдиний можливий шлях для примирення між усіма віруючими в Христа та відновлення їхнього повного сопричастя». «Цією дорогою ми, без сумніву, хочемо й далі прямувати разом», – стверджує Папа, складаючи Патріархові свої найщиріші побажання, «просячи Бога, щоби обдарував його здоров'ям, спокоєм і духовною радістю, як також – ще більшим почуттям гумору».

«Vatican News»

Університет Пресвятого Серця дарує Папі ліки для бідних країн

Вже незабаром деякі лікарні Танзанії отримають ліки, які Папі Франциску подарував Католицький Університет Пресвятого Серця, дякуючи йому за візит, здійснений на початку листопада 2021 року до римської лікарні імені Агостіно Джемеллі з нагоди 60-річчя Факультету медицини та хірургії згаданого університету, на основі якого пізніше виникла лікарня. Наступними тижнями цей університет планує передати Апостольській елемозинерії ще дві партії ліків, які будуть надіслані лікарняним структурам в Лівані, Сирії та Судані.

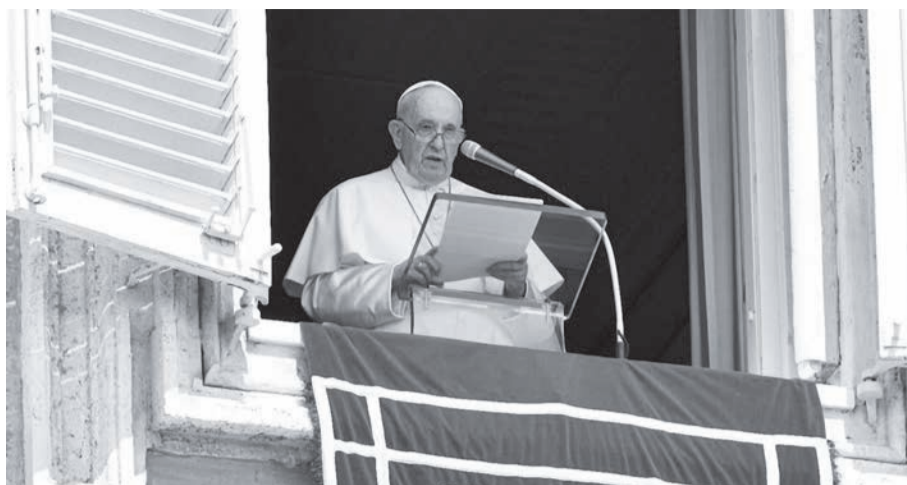
В інтерв'ю для «Радіо Ватикану» ректор університету Франко Анеллі пояснив, що мова йде про санітарно-гігієнічні засоби та ліки першої необхідності, які мешканці західних країн звикли мати вдома (знеболюючі, протизапальні та жарознижуючі препарати, дезінфікуючі засоби, пов'язки проти опіків тощо), але які не завжди є доступними для більшості людей в бідних країнах.

Ректор зазначив, що роблячи свій внесок у міжнародну солідарність Святого Престолу, вони бажають виразити вдячність Святішому Отцеві за його візит, тим більше, що підтримка благодійних ініціатив Папи є частиною їхньої місії.

Франко Анеллі підкреслив, що, проявляючи солідарність до потребуючих, вони стараться пам'ятати про те, що багато речей – вода, їжа і ліки першої необхідності – які є легкодоступними в багатих країнах, натомість, «в інших країнах здобуваються з великими труднощами, з великими жертвами, а іноді вони й зовсім відсутні».

«Vatican News»

Папа закликав припинити бойові дії та гарантувати гуманітарні коридори

Під час недільної зустрічі з паломниками 6 березня Папа Франциск закликав, аби припинився збройний наступ в Україні і взяв верх здоровий глузд, щоб були гарантовані гуманітарні коридори. Він помолився разом з паломниками за мир, подякував журналістам і оголосив про спеціальну місію двох кардиналів.

«Дорогі брати й сестри! В Україні течуть ріки крові та сліз. Там не йдеться просто про військову операцію, але про війну, яка сіє смерть, знищення та злидні. Жертв дедалі більше, як і людей, які втікають, особливо матерів з дітьми. В цій багатостраждальній країні в драматичний спосіб з години на годину зростає потреба в гуманітарній підтримці».

Звертаюся з палким закликом, аби були дійсно забезпечені гуманітарні коридори та щоб було гарантовано і полегшено доступ допомоги на території в облозі, щоби принести життєво необхідну допомогу нашим братам і сестрам, пригнобленим бомбами та страхом.

Дякую всім, хто приймає біженців. Насамперед благаю, щоби припинився збройний наступ і взяли верх переговори, щоби переважив здоровий глузд. І щоби знову дотримувалося міжнародне право!

Хочу подякувати також журналістам і журналістам, які для того, щоби гарантувати інформацію, ризикують власним життям: дякую, браття й сестри, за це ваше служіння! Служіння, яке дає нам змогу наблизитися до трагедії цього народу і дає нам змогу оцінити жорстокість війни. Дякую, браття й сестри!

Помолімося разом за Україну: маємо перед очима її прапори. Разом, як брати і сестри, молімося до Богородиці, Цариці України. Радуйся, Маріє, благодаті повна, Господь з Тобою. Благословенна ти між жінками, і благословенний плід лона твого, Ісус. Свята Маріє, Мати Божа, молись за нас, грішних, нині та в годину смерті нашої. Амінь.

Святий Престол готовий зробити все, щоб послужити цьому мирові. В ці дні до України вирушили два кардинали, щоби служити народам та допомагати. Кардинал Краєвський, елимозинарий, щоби доставити допомогу потребуючим, і кардинал Черні, в. о. префекта Дикастерії служіння цілісному людському розвиткові. Ця присутність двох кардиналів там, на місці – це присутність не тільки Папи, але й всього християнського народу, що хоче бути близьким та сказати: «Війна – це божевілля! Зупиніться, будь-ласка! Подивіться на цю жорстокість!»

«Vatican News»

«Renovabis» організовує допомогу Україні

Генеральний директор католицького агентства солідарності зі Східною та Центральною Європою «Renovabis» професор Томас Шварц, зустрічаючись у Римі з журналістами, наголошує, що тепер їхнім пріоритетним завданням є координація негайної допомоги Україні. «Ми не могли передбачити, – сказав він, – що ситуація зміниться так різко й раптово. Не знаємо, коли вона закінчиться, і повинні бути готові до цього».

За його словами, насамперед увага приділяється біженцям та особам, що потребують особливої допомоги, як сироти, похилі віком та люди з інвалідністю. Дбаючи про забезпечення харчами, спільно з «Caritas Internationalis» будуть доставлені пересувні кухні, організуються благодійні їдальні.

Пожертви, призначені для України, надходять переважно від німецьких католиків. Директор «Renovabis» висловив сподівання, що хвиля людської солідарності в Європі не ослабне.

«Vatican News»

Допомога від Папи Франциска для українських біженців

Картини смерті та знищення, свідками яких ми стали в ці дні, супроводжуються також картинами не меншої солідарності. Щодня до базилики Святої Софії в Римі прибувають вервечки автомобілів, що привозять медикаменти, продукти, речі першої необхідності для постраждалих від війни в Україні. Звідсіля вантажівки та мікроавтобуси відправляються в напрямку українських кордонів.

Вранці, 2 березня до собору прибув Папський роздавач милостині кардинал Конрад Краєвський, який привіз медикаменти та санітарні засоби, що є дарунком від Папи Франциска. Йдеться лише про першу таку допомогу. Апостольський елємозинарій наголосив, що Ватикан готовий допомагати тим, які потрапили в скруту. Вантаж запланували відправити до Львова. Чимало українських дальнєбійників надали свої вантажівки, щоби доставляти допомогу страждаючим землякам.

Але допомога з Ватикану на цьому не завершується. Різні суми коштів, призначені для допомоги потребуючим, отримують також Апостольські нунції в країнах, де церковні структури надають підтримку біженцям. Останній такий транш відправлено до Румунії.

«Vatican News»

«Caritas Internationalis»: не допустити гуманітарну катастрофу в Україні

«Події, що розпочалися в Україні, швидко й неминуче призведуть до колосальної гуманітарної катастрофи. Неймовірно, що в XXI столітті в центрі Європи люди змушені пробуджуватися о 5-й годині ранку через вибухи та рев сирен, що оголошують про повітряні рейди», – цими словами Тетяни Ставничої, президента «Карітас України» розпочинається повідомлення конфедерації «Caritas Internationalis», присвячене закликіві про збір допомоги на підтримку діяльності «Карітас» в Україні.

Метою програми є підтримати людей, постраждалих від конфлікту, забезпечуючи продовольством, питною водою, безпечним розміщенням і гігієнічними засобами, як також гарантувати безпечний транспорт для безпорадних людей, аби допомогти їм добратися до своїх близьких на безпечних теренах. «Ми потребуємо вашої підтримки, щоби змогти дати відповідь на гуманітарну кризу та допомогти людям, постраждалим від війни», – звертається Тетяна Ставничка до благодійників, нагадуючи: «Перед нападом з обох сторін лінії розмежування перебувало щонайменше 2,9 мільйона людей, що потребували гуманітарної допомоги. Тепер ці числа приречені зрости».

«Ми не можемо ігнорувати трагічні гуманітарні наслідки цієї війни», – заявив Генеральний секретар «Caritas Internationalis» Алоїжус Джон, додаючи: «Обов'язком міжнародної спільноти є захистити український народ та гарантувати доступ до гуманітарної допомоги». «Caritas Internationalis» наголошує на тому, що всім, а особливо найуразливішим, повинен бути забезпечений доступ до гуманітарної підтримки, як також гарантована свобода пересування для тих, що втікають від конфлікту. «Всі ми покликані діяти. Те, що відбувається в Україні, загрожує міжнародній стабільності та мирові, та, як підкреслював Святіший Отець, «дискредитує міжнародне право», – підкреслюється в комюніке «Caritas Internationalis», що запрошує скласти пожертви на спеціальній веб-сторінці.

«Vatican News»

Папа-емерит Венедикт XVI долучився до гуманітарної допомоги для України

Як уже повідомлялось раніше, 7 березня на площі перед Палацом губернаторства у Ватикані було відкрито пункт збору гуманітарної допомоги для постраждалих від війни в Україні. Відповідаючи на заклик Папи Франциска, його організувала Апостольська елємозинерія, очільник якої кардинал Конрад Краєвський вже прибув в Україну, щоби особисто виразити близькість Папи та всієї Церкви з тими, що втікають від божевілля війни.

Площа в самому серці Держави-Міста Ватикану під час другої світової війни також була розбита бомбами. Тепер тут, на місці, позначеному українськими прапорами, збирають продукти, ліки та засоби гігієни для людей, які втікають від бомб, що падають на українські міста. Від полудня 7 березня сюди протягом кількох годин прибували автомобілі та мікроавтобуси, якими ватиканські працівники привозили свої пожертви. Із розташованого на території Ватикану монастиря «Mater Ecclesiae» прибула також пожертва від вислоуженого Папи Венедикта XVI.

Як розповів для «L'Osservatore Romano» голова адміністрації Апостольської елємозинерії о. Франческо Маццетеллі, участь у збірці взяли не лише ватиканські працівники, аде чимало з них залучили до неї своїх друзів і сусі-

дів. Різні ватиканські відомства надали транспортні засоби, за допомогою яких зібране перевезено до собору Святої Софії в Римі, звідкіля було відправлене далі до України.

«Vatican News»

Кардинал Паролін про зусилля Святого Престолу: діємо на різних рівнях

Державний секретар Святого Престолу кардинал П'єтро Паролін закликав зупинити бої та запобігти подальшій ескалації, запевняючи у готовності брати участь в дипломатичних ініціативах для досягнення миру.

«Реагування Святого Престолу відбувається на різних рівнях», – зауважив Державний секретар, розповідаючи в інтерв'ю для телеканалу Італійської єпископської конференції «Tv-2000» про зусилля, що докладаються в зв'язку з війною, що триває на сході Європи.

Він зазначив, що одним з рівнів, природно, є релігійний, що полягає в «заохочуванні до наполегливої молитви за те, щоби Господь дарував мир цій багатостраждальній землі, та в залученні віруючих до цієї одногослоної молитви». «Далі – гуманітарний аспект, насамперед, через «Карітас» та дієцєції, що залучені, разом з багатьма інститутціями, в приймання біженців, які прибувають з України», – мовив кардинал.

Врешті, як зауважив Державний секретар Святого Престолу, «існують також ініціативи, точніше, готовність до ініціатив, на дипломатичному рівні». «Вже є різні спроби, що відбуваються в світі, й ми готові долучитися, якщо вважатиметься, що наша присутність і наша діяльність може допомогти, – ми на місці. Я думаю, що тепер, перш усього, потрібно зупинити зброю, зупинити бої та запобігти подальшій ескалації. А першою ескалацією є вербальна. І коли починається вживання певних слів, певних виразів, це лише нагнітає та веде, я би сказав, природно, непомітно, до застосування зовсім інших засобів, якими є смертоносна зброя, яку тепер бачимо в дії в Україні», – додав він.

«Vatican News»

Молитовне святкування 130-ліття Патріарха Йосифа та двадцятиліття хіротонії Митрополита Львівського Ігоря

17 лютого в Архикафедральному соборі святого Юра молитовно вшанували 130-ліття з дня народження Патріарха Йосифа та 20-ліття єпископської хіротонії Високопреосвященного владика Ігоря, Архiepіскопа і Митрополита Львівського.

З нагоди цих ювілеїв митрополит Ігор звершив Архиєрейську Божественну Літургію. Йому співслужили єпископи Львівської митрополії – Преосвященний владика Ярослав, єпарх Самбірсько-Дрогобицький, Преосвященний владика Тарас, єпарх Стрийський, Преосвященний владика Петро, єпископ-помічник Сокальсько-Жовківської єпархії, Преосвященний владика Богдан, єпископ-помічник Стрийської єпархії, Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, а також Преосвященний владика Степан, єпископ Курії Києво-Галицького Верховного Архиєпископства, та духовенство Львівської архієпархії.

Слово проповіді до вірних промовив Преосвященний владика Петро. Окресливши життєвий шлях Патріарха Йосифа – роки його виховання, духовної формації, навчання у Львові, Інсбруку, пізніше служіння ректором Духовної семінарії та Богословської академії, а відтак – арештів, довгих років поневірянь та каторги і нарешті звільнення – проповідник звернувся до основи усього – пошуку правди. «Правда одинока є в силі заспокоїти ум чоловіка, і тому, коли вона є неясною або й не є правдою, то всі старання, пороблені іншими, навіть найчеснішими дорогами... остануть без успіху», – зачитував владика Петро слова самого Патріарха як його життєве кредо, що допомогло вистояти серед страждань. «Він напевно знаходив ту силу не в собі, але в слові Божому, коли його погляд був звернений на Христа, особливо Христа Розп'ятого, Христа, який перетерпів з любові до людини, показуючи, як Він любить людину. Це бажання нашого великого Патріарха іти за Христом і сповняти Його волю горіло в його серці. Це єдине пояснення, як він

міг це перенести, як міг так достойно показати в своїй особі свою людську і християнську гідність», – наголосив проповідник.

Пригадав владика також роки невпинної праці Патріарха після звільнення: «Напевне, що Бог хотів, щоби сам очільник, щоби сам Глава, щоби сам Патріарх нашої Церкви міг промовити до тих, які разом з ним терпіли». Голос Блаженнішого Йосифа став голосом страждаючої Церкви, поневоленого народу; його праця до останнього подиху була спрямована на допомогу вірним та на справу єдності в серці Церкви і суспільства, якій він присвятив ціле життя.

Проповідник наголосив: згадуючи річницю з дня народження великого ісповідника віри, необхідно молитися за його прославу, як також за прославу митрополита Андрея та інших великих сподвижників нашої Церкви. «Нехай наш Патріарх Йосиф Сліпий дає нам насаги жити також у нелегких часах... Щоби наш погляд був звернений на Христа Спасителя, який показав нам, як ми повинні поступати в нашому житті»,

– закликав єпископ.

Також владика Петро з особливою вдячністю відгукнувся про Митрополита Львівського Ігоря, згадуючи його служіння як магістра новиків у монастирі Згромадження Найсвятішого Ізбавителя. Дякуючи Господеві за дар життя митрополита і бажаючи йому подальшої насаги та благодатей та архиєрейському шляху, проповідник наголосив: «Вашій опіці є доручена Ваша архієпархія, наша ціла митрополія, тому ми також сподіваємось від Вас отих дарів, які Ви будете вимолювати для нас у Господа. А в свою чергу ми обіцяємо нашу молитовну підтримку і нашу ревнісну працю разом з Вами».

По завершенні Літургії було зачитано грамоту від Блаженнішого Святослава, Отця і Глави УГКЦ, з нагоди двадцятиліття хіротонії митрополита Ігоря. Своім словом Предстоятель Церкви наголосив на визнанні гідності жертвовного архиєрейського служіння владика Ігоря: «Ваше служіння як Архiepіскопа Львівського є прикладом доброго пастиря, який кладе душу за своїх овець

(пор. Ів. 10, 11). Для тисяч вірних нашої Церкви Ви стали турботливим батьком, ревним проповідником Христової правди... Прохаючи в милосердного Господа винагородити Вас сторицею за Ваші старання, складаємо Вам сердечну подяку та висловлюємо визнання і похвалу».

На завершення митрополит склав щирю подяку всім присутнім, зокрема, єпископам і духовенству, що долучилося до молитовного святкування цього дня, служителям, співцям та вірним. Кількома словами владика Ігор пригадав подію своєї хіротонії, яку прийняв з рук Блаженнішого Любомира в Архикафедральному соборі святого Юра 17 лютого 2002 року. Висловлюючи вдячність тим, хто молитовно супроводив його, митрополит також побажав усім Божим благодатей та уділів благословення: «Нехай Господь Бог благословить вас усіх, винагородить духовними дарами, мудрістю, розумом і добрим здоров'ям на многая літа!»

Пресслужба Львівської архієпархії

У день 130-ліття Патріарха Йосифа у Львові відбулася молитва та громадське віче

17 лютого, з нагоди 130-ліття з дня народження Патріарха Йосифа, біля меморіальної таблиці на вул. Коперника, 34 у Львові духовенство Львівської архієпархії, представники влади, громадських організацій та мешканці міста звершили молитву та провели громадське віче.

Захід розпочався із покладання квітів. Відтак спільну молитву звершили, ректор Українського католицького університету о. Богдан Прах, капелан Львівської міської ради о. Павло Дроздяк та капелан Львівського національного університету ім. Івана Франка о. Мар'ян Мисяковський.

Зі словом до присутніх звернулася внучата пле-

мінниця Патріарха Любов Дзуліт, поділившись спогадами про Блаженнішого Йосифа, зокрема про листування з ним після його звільнення з радянських таборів. Слова про велич постаті Патріарха Йосифа промовили також о. Богдан Прах, керуюча справами виконавчого комітету Львівської міської ради Наталія Алексеева, начальник відділу релігій та національностей департаменту з питань культури, національностей та релігій ЛОДА Василь Дорош, представниця ГО «Всеукраїнське товариство політичних в'язнів та репресованих» Ореслава Хомик.

На завершення з подякою за молитву і присутність звернувся о. Павло Дроздяк, адміністратор парафії Святого Духа, до якої територіально належить корпус географічного факультету ЛНУ, що був будівлею Духовної семінарії та Богословської академії за ректорату Патріарха Йосифа. Отець Павло Дроздяк пригадав присутність слова життєвого заповіту Блаженнішого Йосифа – молитися, працювати і боротися за розвиток Церкви і Батьківщини, а також про його велику мрію – відбудову храму Святого Духа як особливої пам'ятки в історичній спадщині УГКЦ.

Пресслужба Львівської архієпархії

У Львівській опері ораторією «Великого бажайте!» відзначили ювілей Патріарха Йосифа та Митрополита Львівського Ігоря

17 лютого у Львівському національному академічному театрі опери та балету відбулася львівська прем'єра ораторії композитора Ігоря Щербакова «Великого бажайте!», приурочена 130-літтю з дня народження Патріарха Йосифа та 20-літтю єпископської хіротонії Митрополита Львівського Ігоря. Ораторію виконав хор та камерний оркестр Заслуженої академічної капели України «Трембіта» і симфонічний оркестр оперної студії Національної музичної академії ім. Миколи Лисенка під батуютою диригента-постановника проекту Володимира Вівчарика (концертмейстер оркестру – Марта Бура). Читець, бас-соліст Національної опери України Олександр Бойко. Супроводжував твір відеоряд Святослава Козака, заснований на іконописних роботах Романа Василика. Ведучою вечора була заслужений працівник культури України Марія Христинич.

Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, у вступному слові окреслив колосальну значимість постаті Патріарха Йосифа, його жертвовної праці й терпіння задля майбутнього Церкви і пророчу візію, ословлену, зокрема, у «Заповіті». Разом з тим, поєднуючи дві ювілейні

дати, владика наголосив і на постаті Митрополита Ігоря, проводячи паралелі між життєвими шляхами двох архієреїв: «В цій історії мають місце також сторінки підпілля, переслідування, але надихає весна відродження Церкви і нашої держави. В житті митрополита відображені такі головні аспекти: молитва і тихе служіння. Саме вони є тими двома

полозами та служать рушійною силою для життєвих саней».

Твір відомого українського композитора Ігоря Щербакова «Великого бажайте!» для читця, баса, мішаного хору та симфонічного оркестру на тексти «Заповіту» Патріарха Йосифа Сліпого та канонічні тексти (автор ідеї та лібрето – Михайло Перун), за своїм змістом

– філософська ораторія, яка представляє духовно-світоглядне бачення Блаженнішого Патріарха Йосифа Сліпого: що означає сьогодні – йти за Христом, що означає – служіння в покликанні, що означає – страждати за Христа і з Христом. Все те разом, що буде собор живих українських душ.

Поєднання текстів Святого Письма, християнських молитов та тексту «Заповіту» Патріарха Йосифа Сліпого створили одне полотно, яке можна підсумувати словами: «Щоб ви любили один одного... любов'ю, над яку більшої немає, що готова й життя своє віддати за друзів своїх...».

Подячне слово авторам і виконавцям ораторії на завершення промовив і митрополит Ігор, звернувшись до всіх учасників цього святочного вечора. Складаючи подяку за присутність та підтримку протягом усіх років митрополічного служіння, архієрей наголосив: «Уже багато добрих діл ми довершили, залишилося звершити ще більше! Хай Господь благословить нам у цьому!» – і запевнив усіх у постійній молитві та духовній опіці.

Пресслужба Львівської архієпархії

У Львівській духовній семінарії відбулася урочиста академія «Львівські митрополити»

19 лютого у стінах Львівської духовної семінарії Святого Духа УГКЦ відбулася святкова академія «Львівські митрополити: 115 річниця від дня народження митрополита Володимира (Стернюка) та 20 річниця єпископської хіротонії митрополита Ігоря (Возьняка)». Розпочалися урочистості Архієрейською Божественною Літургією, яку звершив Архієпископ та Митрополит Львівський Високопреосвященний Владика Ігор.

«Ісус навчав своїх учнів, щоб вони не гналися за людською похвалою, лише все чинили на Божу славу, промовляючи: «Ми, слуги непотрібні, виконали те, що повинні були зробити». Господь завжди глибоко навчає, не так, як книжники чи їм подібні. Вчимося довіряти Богові та цілковито віддавати життя у Його руки», – наголосив під час роздумів над тогоденним євангельським уривком митрополит Ігор.

Після завершення богослуження з ювілеєм єпископської хіротонії митрополита Ігоря привітав ректор Львівської духовної семінарії Святого Духа отець-доктор Ігор Бойко разом з семінарійним духовенством та братією.

«Ми відслужили подячну Літургію за дар служіння нашого Високопреосвященного владика Ігоря. У такий спосіб хочемо долучитися до тих святкувань, які відбуваються впродовж кількох днів у Львівській митрополії. Владико, сьогодні дякуємо за дар вашого життя, за дар вашого архієрейського служіння, за вашу щоденну молитву за кожного із нас, бо ви пам'ятаєте кожного, кого Господь у певний момент поставив на вашій життєвій дорозі. Тому сьогодні дякуємо вам за ту молитву, якою супроводжуєте нашу семінарійну спільноту», – зазначив у вітальному слові отець Ігор Бойко.

Також присутні мали змогу взяти участь у святковій академії, впродовж якої через свої виступи доповідачі

представляли віхи життя та служіння митрополита Володимира (Стернюка) та митрополита Ігоря.

З доповіддю «Постать митрополита Володимира. Душпастир. Богослов. Архієрей» виступив отець Тарас Бублик, який представив слухачам основні акценти біографії митрополита Володимира, непрості виклики служіння у підпіллі та його духовну поставу. «Незважаючи на переслідування тодішніх органів влади, йому вдалося, як місцезблостителю зберегти церковну структуру, налагодити процес формування нового покоління священників, монахів та монахинь. На мою думку, завдяки таким постатям, як митрополит Володимир, наша Церква не тільки витримала період підпілля, але й отримала великий потенціал для розвитку в умовах незалежної України», – зазначив у своєму виступі отець Тарас.

На віхах архієрейського служіння митрополита Ігоря, його покликання у підпіллі та сучасні виклики наголосив у виступі «Архієрейське служіння митрополита Ігоря» Михайло Перун. Доповідач представив слухачам основні акценти життя та служіння Високопреосвященного владика, порівнявши їх із частинами Божественної Літургії. «Митрополит Ігор проповідує очима та усмішкою, проповідує милосердям», – підсумував свій виступ Михайло Перун.

Служіння обох митрополитів – Володимира та Ігоря – тісно пов'язане із етапами функціонування та розвитку Львівської духовної семінарії Святого Духа. Цей навчальний духовний заклад, як і вся Українська Греко-Католицька Церква, переживав період знищення і розквіту. З виступом «Постаті митрополитів Володимира та Ігоря на сторінках літопису Львівської духовної семінарії» звернувся до присутніх канцлер семінарії о. Володимир Крушельницький.

Підсумував виступи митрополит Ігор, який згадав історію про свою священничу хіротонію, а також про непрості виклики духовного життя у підпіллі, складності у служінні духовенства, зокрема згаданого митрополита Володимира.

Впродовж святкової академії присутні мали можливість зануритись у духовний спів. Музичний супровід здійснив хор Львівської духовної семінарії Святого Духа, який виконав твори: «Ныне отпускаеши» (св. А.Головко), «Тебе, Бога, хвалим» (Микола Леонтович), молитву «Достойно є воістину...»

«Духовна велич Львова»

Глава УГКЦ: «Україна має працювати і жити для того, щоб вистояти у цій війні»

Блаженніший Святослав: «Заохочую всіх до молитви і посту, щоб вигнати з України злого духа війни і всіх, що є його носіями»

Постімо і молимося за припинення війни в Україні, за припинення кровопролиття, кожен у свій спосіб, хто як уміє, в Україні чи на поселеннях. До цього закликав Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав у 19-й день війни у своєму щоденному воєнному зверненні.

Цієї ночі знову палили міста і села України. Знову зранене наше місто Київ, знову на голови мирних українців, які намагалися відпочивати вночі, падали російські бомби і ракети.

«Але Україна стоїть. Україна бореться. Україна засвідчує, що сила духу може бути сильнішою за силу чужої агресивної зброї. Український народ засвідчує своє право на існування, на свободу, право бути собою», – сказав Предстоятель.

«Великий піст – це час покаювання, у якому ми вчимося перемагати», – Блаженніший Святослав у неділю Прощення

Сьогодні ми кажемо: Боже, прости мені мої гріхи. Нехай Твоя перемога поселиться в моєму серці. А Божа перемога – це завжди перемога добра над злом, правди над неправдою, миру над війною. Входячи в час покаювання, ми починаємо вчитися перемагати. Нам так важливо знати секрет перемоги і мати силу, над якою наш ворог є безсилий. Про це сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав під час проповіді до вірних у Сиропусну неділю.

Сьогоднішнє Євангеліє (Мт. 6, 14-21) впроваджує нас у час Великого посту. З духовного боку, зазначає Предстоятель УГКЦ, можна сказати, що Великий піст – це певна боротьба, навіть війна. «Це боротьба добра і зла за те, що є справжнім і не проминає. Поле боротьби, бою в час Великого посту є внутрішній світ людини, зокрема її думки, плани, наміри та ставлення до Бога, себе самої і зовнішнього світу. Наприкінці уривка чуємо, що саме внутрішнє поле бою є вирішальним»,

– пояснив проповідник.

«Що потрібно, щоб перемогти у війні? Що потрібно, щоб знищити ворога, щоб здолати зло? – запитує Глава Церкви і відповідає: – Господь нам вручає зброю, яка нас може здивувати. Бог каже, що секретом перемоги є прощення».

Блаженніший Святослав звертає увагу, що думати про прощення в час війни по-людськи видається дивним, тому він наголошує, що сьогоднішнє Євангеліє говорить нам не так про прощення людини як ключ до перемоги над дияволом, а саме про прощення Бога. На його переконання, це означає, що ми зможемо перемогти диявола, війну і все зло лише тоді, коли дозволимо Богові нас простити.

«Тому час Великого посту є часом покаювання, у якому ми відкриваємо своє серце Божому милосердю», – підкреслює проповідник.

За його словами, саме бажання пробачити усім, хто нам завинив – це вже позиція переможця. Сьогод-

Глава Церкви подякував усім тим, хто в різних частинах Європи і світу, зокрема впродовж останніх вихідних, виходив на площі та вулиці своїх міст у своїх країнах, щоб заманіфестувати гостре «ні!» агресії росії проти України.

«У таких обставинах не може бути нейтральної позиції. Бо той, хто мовчить, хто не засуджує цієї війни, стає співучасником злочину, агресії вбивств мирних людей України, – вважає Блаженніший Святослав і додає: – Тому дякую всім тим, хто разом з Україною виборює для всього світу право на мирне існування в новий час».

Глава Церкви подякував Святішому Отцеві Франциску, який вчора знову став на захист міст-мучеників України, зокрема Маріуполя, де

Кожен має свій фронт. Кожен має свій блокпост. І ми мусимо разом, як єдиний народ, дбати про гідність людського життя і спільне благо нашого народу, зміцнюючи державні інституції. Про це сказав Отець і Глава Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав у щоденному воєнному зверненні в шістнадцятий день війни росії проти України.

«Але Україна засвідчує незламність нашого духу, нашої волі будувати вільну, демократичну, незалежну державу. Увесь світ захоплюється нашою силою, яка дає нам можливість вірити в перемогу. Переважна більшість наших громадян вірить, що Україна перемагає. І ця віра в Бога і силу правди та добра допомагає нам рухатися вперед», – сказав Блаженніший Святослав.

Глава УГКЦ розповів, що він спілкується з нашими воїнами, за яких ми особливо сьогодні переживаємо, і постійно чує одне-єдине прохання: «Моліться за нас!». «Моліться, моліться за наше українське військо, яке сьогодні захищає мир України, Європи і світу!» – закликав він.

Блаженніший Святослав відзначив, що останніми днями спілкується з біженцями і чує від них, що вони насправді не хочуть їхати за кордон, натомість хочуть залишитися в Україні.

Архиєрей закликав усіх жителів України: «Там, де ви є, зміцнюйте свою державу! Наше військо воює, але ми повинні зміцнювати наші державні структури, як можемо: вчителі мають розпочати навчання, селяни мають готуватися до посівної компанії, усі ми, громадяни, маємо виконувати розпорядження цивільної військової адміністрації». «Україна має працювати і жити для того, щоб вистояти в цій війні», – переконаний Блаженніший Святослав.

Департамент інформації УГКЦ

і цієї ночі та за минулий день загинуло більше сотні людей.

Він подякував також усім лідерам країн за пошук мирного розв'язку війни в Україні. Водночас зауважив, що час на декларації та утвердження принципів і певних засад уже минув. Треба шукати механізмів, як зупинити цю війну.

«Усіх вас закликаю не мовчати, не стояти осторонь, не бути учасниками злочину», – наголосив Глава Церкви.

Блаженніший Святослав пригадав, що Україна переживає час Великого посту, тож закликав усіх до молитви і посту, щоб вигнати з України злого духа війни і всіх тих, які є його носіями.

Департамент інформації УГКЦ

ні найважливішим скарбом, якого ми потребуємо як народ, – це скарб перемоги добра над злом. У цьому має бути наше найбільше багатство, яке здобудеться в нашому серці.

«Ми сьогодні просимо: Господи, дай нам ту зброю, якою ми можемо перемогти диявола і всіх його ангелів. Дай нам ту зброю, якою ми можемо перемогти не тільки у війні, а зможемо перемогти саму війну і всіх тих, хто її спричиняє і приніс на землю України. Ми сьогодні особливо молимося за наше військо. За тих, хто справді переміг ворога на полі бою власного серця. Саме любов'ю до своєї Батьківщини вони перемагають тих, хто наступає на нас», – каже Отець і Глава УГКЦ.

«Збирайте собі скарби на небі – це великий заклик до всіх нас. Бо війна – це завжди знищення, виснаження й розтрата ресурсів, – наголосив Блаженніший Святослав і додав на завершення: – Боже, дай нам перемогу! Даруй нам перемогу над нашим ворогом! Дай мир нашій

Батьківщині. А найважливіше – дай нам перемогу над гріхом і смертю в нашому серці, щоб з Тобою і в Тобі був скарб наш».

Департамент інформації УГКЦ

Кардинал Краєвський у Львові: біженці моляться і не втрачають надію

Кардинал Конрад Краєвський з доручення Папи Франциска прибув до України, щоби засвідчити підтримку всієї Церкви народів, що страждає від війни. В інтерв'ю для Радіо Ватикану він розповів про перші спостереження та про те, в який спосіб надається конкретна підтримка потребуючим.

«Я перебуваю поблизу Львова, але з причини безпеки не говоритиму, де, – каже він на початку розмови з журналістом. – Сюди через Польщу прибуває допомога від європейської спільноти. Все вивантажується на великих складах, опісля фургони вирушають до Києва, до Одеси, на південь країни».

Добра новина, за його словами, полягає в тому, що «вся допомога ще прибуває до місця призначення, незважаючи на бомбардування». Це підтверджують єпископи з Києва, Одеси, Харкова, як також нунцій, з яким підтримується постійний контакт. І в цій сфері вже у конкретний спосіб надійшла допомога від Папи. «Тут існують труднощі з придбанням пального, тож через Елементарію Святіший Отець оплатив чимало рейсів «тірів» – великих вантажівок, які перевозять гуманітарну допомогу всередині України», – розповів кардинал.

Поеднання віри та солідарності запалює вогник надії. Ця надія проявляється у тому, що чимало з тих, хто залишив свою домівку, сподіваються повернутися додому. «Тут кожні п'ять хвилин зустрічаюся з біженцями, що прибувають з теренів, охоплених війною. Насамперед, це жінки з дітьми. Дехто хоче виїхати до Польщі, тому стараються бути ближче до кордону, але є й такі, що переїхали до Львова, де ще нема війни, хоч рівень загрози високий, та чекають на визволення, чекають на те, щоби повернутися», – каже кардинал Краєвський. За його словами, населення Львова збільшилося на пів мільйона. Школи, парафії, кожен доступний квадратний метр стали для них тимчасовою домівкою. «Де є трохи місця, його займають біженці, що моляться, що не втрачають надію, справді вдячні європейській спільноті за допомогу, за близькість і молитву», – додає він.

«Vatican News»

Кардинал Паролін: бомбардування педіатричної лікарні неприйнятне

Державний секретар Святого Престолу кардинал П'єтро Паролін, спілкуючись із журналістами, засудив бомбардування медичного закладу в Маріуполі. Бомбардування педіатричної лікарні є неприйнятним. Для цього не існує мотивів. Так він прокоментував повідомлення про авіаційний удар, який знищив у Маріуполі педіатричне та пологове відділення. Його заява прозвучала під час спілкування з журналістами на полях симпозіуму в Римі.

Він зазначив, що простір для переговорів дуже вузький, висловивши, однак, сподівання на те, що вдасться дійти до позицій, досягнутих шляхом переговорів. Покликаючись на розмову з міністром закордонних справ Росії, кардинал Паролін ствердив, що розмова не принесла жодних гарантій, зокрема, не було запевнень щодо гуманітарних коридорів.

Державний секретар підкреслив, що Святий Престол висловив свою готовність до кроків на дипломатичному фронті, щоби знайти рішення, здатні покласти край війні. Зокрема, Святий Престол закликав зупинити конфлікт і зміцнити переговори, висловивши готовність до посередництва, якщо воно може допомогти, але потрібно, щоб надійшло відповідне звернення. Врешті, присутність двох кардиналів є знаком того, що Папа прагне зробити свій внесок не лише на дипломатичному та духовному рівні, але також на рівні гуманітарної допомоги.

Щодо слів патріарха РПЦ Кіріла, то кардинал Паролін сказав, що такі твердження не сприяють і не підтримують порозуміння, більше того – загрожують спричинитися до ще більшого нагнітання в напрямку ескалації, що не сприяє вирішенню кризи в мирний спосіб.

«Vatican News»

«Милосердя в дії»: при Святоюрському комплексі діє пункт збору допомоги потребуючим внаслідок війни. Як допомогти?

З початком повномасштабної війни Росії проти України у Львівській архієпархії УГКЦ чимало парафій об'єдналися для допомоги військовим та вимушеним переселенцям. Люди втікають у країни ЄС, а також зупиняються у західних областях, зокрема у Львові. Один із таких центрів допомоги організували у самому серці Львівської архієпархії – на території Святоюрського комплексу. Ініціаторами та координаторами допомоги є БО «Фундація духовного відродження», що діє при архієпархії з благословення Архієпископа і Митрополита Львівського Ігоря.

У коментарі для пресслужби Курії єпископ-помічник Львівської архієпархії Преосвященний Володимир розповів про основні духовні і соціальні принципи праці пункту допомоги при Святоюрському комплексі.

За словами архиєрея, гуманітарна допомога, яку надають на Святоюрській горі, має насамперед духовний контекст, зауваживши, що подібні акції допомоги відбуваються по цій архієпархії, і Курії навіть важко на цей момент зібрати статистику, настільки масштабно діють різні центри допомоги. І наголосив на важливості тісної співпраці з органами державної влади, щоб уникнути диверсій та забезпечити біженцям необхідну інтеграцію у суспільстві. Також владика Володимир розповів, що до гуманітарної допомоги при ЛА долучилися, зокрема, представники «Жіночої ділової палати України». «Президент «Жіночої ділової палати» пані Наталя Карпенчук-Конопацька зателефувала мені і передала фрукти й солодощі для потребуючих. Ми вже звідси будемо шукати, куди передати, де є найбільша потреба», – розповів єпископ-помічник.

Відтак директорка БО «Фундація духовного відродження» Олена Карнаух розповіла про практичні моменти роботи пункту збору допомоги та про основні потреби, які виникають в процесі допомоги.

«З початком війни ми зрозуміли, що нам необхідно активізуватися для допомоги, позаяк соціальне служіння є нашою основною місією. Саме тому у приміщенні нашої кав'ярні ми відкрили один з таких центрів допомоги», – розповіла п. Олена. Координаторка допомоги зазначила, що на цей момент центр допомагає двом категоріям людей: військовим і біженцям. Для військових організатори передають допомогу через військових волонтерів, зокрема за посередництвом військового капеланства Львівської архієпархії. За її словами, найбільший запит від наших воїнів є на медикаменти, зокрема на кровоспинні, знеболюючі таблетки та джгути. Також після оголошення мобілізації військові потребували спальників.

Щодо переселенців: через райони адміністрації контролюються процес реєстрації, перевезення і забезпечення їх усім необхідним. «По різних закладах у спортзалах облаштовуються місця для прийому біженців. Від них був запит на матраци і подушки там, де немає ліжок. Є також люди, які змогли взяти зі собою небагато речей, тож вони потребують одягу, засобів особистої гігієни і продуктів харчування», – розповіла директорка «Фундації духовного відродження».

При Святоюрському центрі допомоги виникає потреба у волонтерах. З актуальною інформацією про стан допомоги та про потреби можна ознайомитися на офіційних сторінках ФДВ у Фейсбуці – «Фундація духовного відродження» та Інстаграмі, а також за номером телефону: 068 228 2160.

Пресслужба Львівської архієпархії

Звернення Митрополита Львівського щодо публічного вживання нецензурної лексики

*Високоповажному панові Козицькому М.З.,
голови Львівської облдержадміністрації
Вельмишановному панові Садовому А.І.,
голови міста Львова*

Звертаюся до Вас в цей нелегкий час від імені тисяч вірних людей, які приходять з дуже важливим проханням: усунути примітивні вислови з рекламних білбордів. Нам усім зараз дуже важко: молимося, постимо, збираємо продукти, речі, записуємося у волонтери, чинимо добро тощо, бо в Україні точиться війна. Дуже просимо осіб, відповідальних за розміщення текстів зі словами лайки та вульгарної лексики на рекламних щитах, усунути цю нечисть! Це читають також діти, які вбирають цю чужу нашому народові грязь. Подібні написи принижують нашу людську та християнську гідність – ми не повинні цього допускати. Церква може допомогти, щоб підсилити тексти на щитах цитатами Святого Писання. Розміщені уже дуже гарні цитати зі Святого Письма на білбордах. Святий апостол Петро закликає: «Не платіть злом за зло чи лайкою за лайку...» (1Пт. 3, 9).

Паскудство і лаєння – це від демона, не можемо дати себе захопити диявольською технікою, щоб виставляти напоказ капость як пристойні речі. Дуже прошу відповідальних осіб, щоб негайно познімали непристойні та невластиві нашому народові вислови з рекламних щитів! У нас люди мудрі, ерудовані, високої культури, гідного інтелекту, патріоти, герої – це треба зрозуміти і покінчити з грішним болотом. Дуже надіюся на успішне й швидке виконання цього вкрай необхідного завдання!

**Господи, мир Україні подай!
Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі!**

†ІГОР

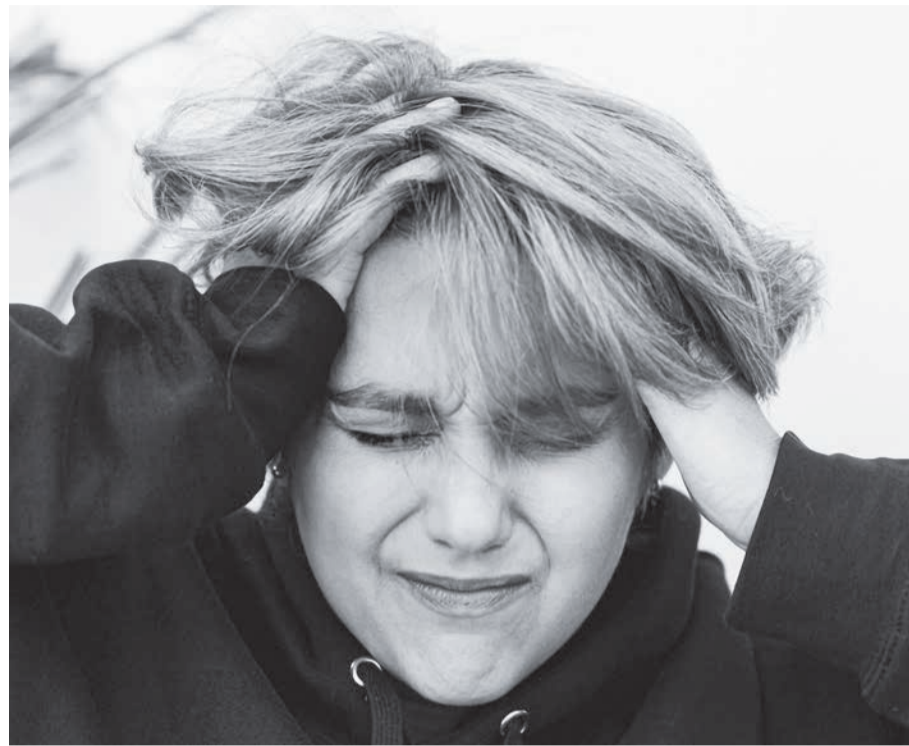
Архієпископ і Митрополит Львівський УГКЦ

Практичні поради, як долати страх у воєнний час

Найсильніша емоція, яку Господь дав людині, – це страх. У час війни почуватися емоційно виснаженим абсолютно нормально, тому що існує загроза життю. Зрештою, страх нам потрібен, щоб ми могли себе врятувати, коли є небезпека. У цьому запевняє пані Галина Католик, доктор психологічних наук, президент психологічного інституту дитячо-юнацької терапії, у розмові з журналістом Тарасом Бабенчуком в ефірі «Живого радіо «Воскресіння»». Пані Галина також поділилася практичними порадами, як в умовах воєнного часу долати страх і допомагати з цим впертися дітям і людям, які опинилися поруч у стресовій ситуації.

1. Працюйте руками. У разі нападу страху рекомендується багато рухати руками. Ми мусимо щось робити, бо страх локалізується в тілі. Руки мають здатність відпускати страх. Тому перебуваючи в стані страху, прибирайте, складайте щось, майструйте – виконуйте ручну працю.

2. Помічною буде дрібна моторика. Насамперед йдеться про роботу пальцями рук, які механічно повторюють однаковий рух. Наприклад, вишивання чудово позбавляє від страху і напруги. Дуже помічним є плетіння сіток: воно має не тільки фактичну користь для війська, а й терапевтичний вплив на тих, хто їх плете.

3. Виконуйте дихальні вправи. Важливо багато дихати, адже саме дихання має свою специфіку.

4. Пийте багато води малими ковтками. Не забуваймо, що вода – це також очищення зсередини.

5. По змозі покидайте замкнутий простір. Важливо виходити на прогулянку, якщо це можливо. Ідеально, якщо під час прогулянки є можливість із кимось проговорити стресову ситуацію. Це дозволяє нашій психіці начебто відійти від травматичної ситуації. Якщо при цьому є людина, з якою можна поговорити, – це взагалі чудово.

6. Бавтеся в ігри, навіть перебуваючи в укриттях під час обстрілів. Наш організм побудований таким чином, що в ситуації небезпеки ми повертаємося в дитинство. Бо нашим найсильнішим ресурсом є дитинство. Беріть із собою шахи, шашки, настільні ігри. Ігри завжди об'єднують і відволікають.

7. Махайте разом з дітьми ногами. Проста вправа – синдром антилопи. Коли, наприклад, тигр нападає на стадо антилопи, він ловить одну з них, а інші відбігають недалеко, кучкуються і спостерігають за тим, що відбувається у взаємодії тигра і антилопи. Вони всі разом тремтять і в них течуть сльози. Через тремтіння тіла вони позбавляються від травми. У самої антилопи є один шанс – вона завмирає. Такі хижаки, як тигр, працюють тільки з жертвою в динаміці. Якщо в нього створюється враження, що антилопа здохла, тигр відходить, і в той момент вона робить три глибокі вдихи, у неї починають тремтіти ноги, після відновлення серцебиття вона тікає. Коли діти махають ногами, вони роблять те саме, що й антилопа. Втікають від ситуації, де над ними чинитимуть насилля.

8. Будьте з дітьми поруч. Прив'язаність до батьків допомагає пережити найбільший страх. Перше і основне – будьте поруч із дітьми. Коли бомбардували Лондон, то діти, які були в місцях бомбардувань поруч із мамами, травмувалися психічно значно менше, ніж ті, які були без батьків, але вивезені за 20–30 км від місць небезпеки. Останні мали більший посттравматичний стресовий розлад. Для дитини мама – це вселенська безпека. З дітьми важливо бути в тілесних стосунках: обійняти, притулитися, сказати, що ми це переживемо. Це нормально, коли страшно в такій ситуації. Не можна заговорювати страх. Треба дати дітям можливість проговорити свої почуття. Тому я завжди заохочую емоції проживати, бо в іншому випадку вони проявляються хворобами.

9. Плачте разом з дітьми. Якщо діти плачуть, то можна поплакати разом з ними, щоб горе вийшло назовні. Діти переживають не тільки свій страх, вони також зчитують страх батьків. Не губіться, не залишайте їх самих. Якщо ви кудись йдете, нехай вони будуть разом з вами. Дітям дуже важливо розказувати казки, навіть їх придумувати.

10. Співайте. Спів рятує. Через нього ми викрикуємо свої переживання, свій біль. Пишіть музику перемоги і мужності!

Підготувала Христина Потерейко,
Департамент інформації УГКЦ

Перший пакет допомоги для України від «Допомоги Церкві в потребі»

Папська фундація «Допомога Церкві в потребі» затвердила перший пакет допомоги для України, що включає 22 гуманітарні ініціативи на суму 1 мільйон 170 тисяч євро. Кошти будуть передані безпосередньо богопосвяченим особам і духовенству Української Греко-Католицької Церкви та Римо-Католицької Церкви. Допомога спрямована, насамперед, на терени сходу та півдня країни, де діють чотири екзархати УГКЦ – Харківський, Донецький, Одеський та Кримський, та дві римо-католицькі дієцезії – Харківсько-Запорізька та Одесько-Сімферопольська.

Таким чином, церковні структури на сході отримають основну частину коштів, які будуть виділені найближчими днями, натомість решта коштів потраплять до західних дієцезій та епархій, які хоч і не залучені безпосередньо у збройний конфлікт, але потребують підтримки для надання допомоги численним біженцям.

Кошти будуть розподілятися єпископами на місцях відповідно до замовлення кожного священика, чернечої спільноти та вірних. Деякі з них опікуються сиротинцями, осередками для похилих віком чи самотніх матерів. Ці заклади також отримають допомогу через відповідні дієцезії. Як зазначається у комюніке, незважаючи на те, що багато людей евакуюються, ще більше залишається у містах, знаходячи притулок також і в підвалах церков та церковних інституцій, де священики та богопосвячені особи надають захист і духовну та матеріальну підтримку.

Найближчими днями будуть затверджені проекти, призначені для західних епархій і дієцезій. І далі фінансуються інші проекти, як ото збір намірених для служіння Святих Мес, утримання жіночих чернечих спільнот та проекти в рамках протидії поширенню Covid-19.

«Церква в Україні збирається залишатися пліч-о-пліч з населенням. «Допомога Церкві в потребі» разом зі спільнотою своїх жертводавців допомагатиме в тому, щоби священики та чернецтво могли залишатися поруч з переміщеними особами, особливо найуразливішими», – підкреслюється в комюніке.

«Vatican News»

У Софійському соборі молилися за Україну, незважаючи на обстріли Києва російськими ракетами

Молитовний захід «Звернення до Всевишнього про захист та збереження України» відбувся опівдні 2 березня в соборі Святої Софії в Києві за ініціативи Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій.

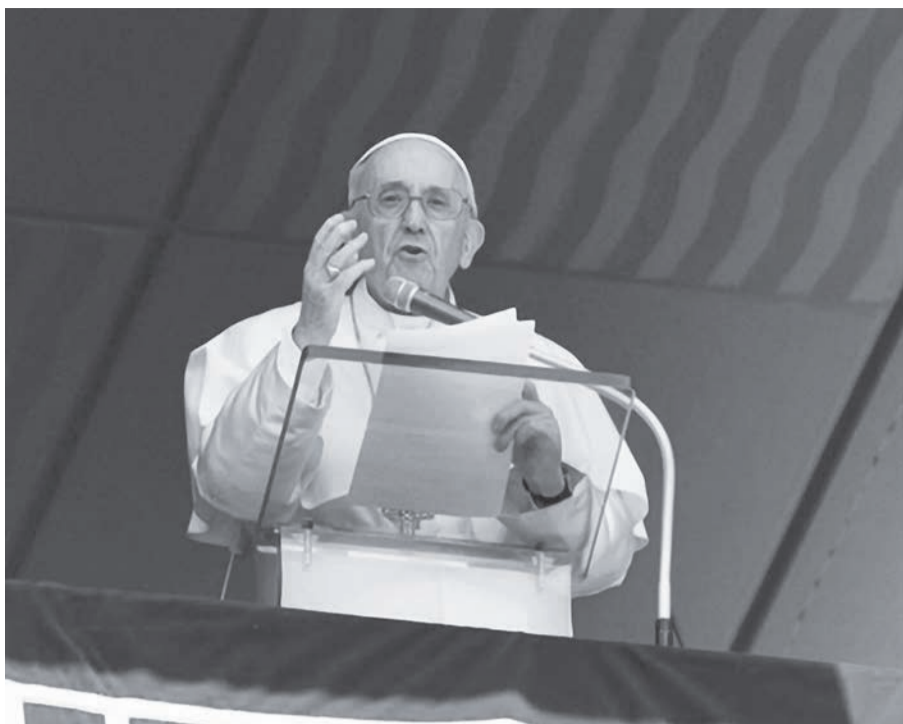
Релігійні діячі звернулися до Всевишнього про захист України від російських окупантів, зупинення кровопролиття, яке спричинила Росія своєю агресивною війною, за Божий захист над українськими містами: Київ, Харків, Чернігів, Херсон та інші міста і селища. Підносилися молитви також за Президента України, Головнокомандувача Збройних сил України та за зміцнення захисників України – військових і цивільних добровольців – для повної перемоги у захисті незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України.

Молитви, слова благословення для українського народу та звернення на захист України від агресії з боку Росії виголосили релігійні діячі різних конфесій

В молитовному заході взяли участь також заступник керівника Офісу Президента України Олексій Дніпров та голова правління Інституту релігійної свободи Олександр Заєць.

Джерело: ВРЦіРО

Папа Франциск про Україну: «У Боже ім'я прошу, припиніть цю різню!»

Папа Франциск вкотре закликав припинити вбивство невинних в Україні, зосередитися на переговорах і гарантувати дієві та безпечні гуманітарні коридори.

«Браття і сестри, ми щойно помолилися до Діви Марії. Цього тижня місто, яке носить її ім'я – Маріуполь – стало містом-мучеником лютої війни, яка спустошує Україну. Перед варварством вбивства дітей, невинного та беззбройного цивільного населення, не існує стратегічних причин, якими це можна обґрунтувати: єдине, що потрібно – це припинити неприйнятну збройну агресію, перше ніж вона перетворить міста в цвинтарі», – сказав Папа Франциск після проказування молитви «Ангел Господній» у неділю, 13 березня 2022 року, що збіглася з річницею його обрання.

Промовляючи до прочан, між якими не бракувало українських прапорів, він сказав: «З болем у серці приєдную мій голос до голосу простих людей, що благають про кінець війни. Нехай же в ім'я Боже буде почутим крик страждених, і припиняться бомбардування та атаки! Нехай по-справжньому та рішуче зусилля зосередяться на переговорах, а гуманітарні коридори будуть дієвими та безпечними. У Боже ім'я, прошу вас: припиніть цю різню!».

«Хочу ще раз закликати приймати численних біженців, у яких перебуває Христос, і подякувати за велику мережу солідарності, що сформувалася, – вів далі Святіший Отець. – Прошу всі дієцезіальні та чернечі спільноти помножувати молитву за мир. Бог є тільки Богом миру, Він не є Богом війни, і той, хто підтримує насильство, профанує Його ім'я».

«А тепер помолімося в тиші за тих, що страждають і за те, щоби Бог навернув серця до непохитного прагнення миру», – мовив він, після чого на площі запанувала молитовна тиша.

За матеріалами: Vatican News

Волонтерство у час війни: як у Львові допомагають біженцям та військовим?

Від моменту початку повномасштабної війни Росії проти України чимало людей в Україні і світі на своєму місці організувалися для допомоги військовим та потерпілим від війни. Не винятком є і Українська Греко-Католицька Церква, яка усіма своїми ресурсами намагається підтримати і допомогти.

Про те, як допомагають тим, хто змушений через війну покинути власний дім, у благодійному фонді «Карітас-Львів» і на залізничному вокзалі у Львові, а також яку допомогу збирають для військових у Гарнізонному храмі Святих апостолів Петра і Павла, розповідає Тарас Бабенчук у великому репортажі на «Живому телебаченні».

Благодійний фонд «Карітас-Львів»

У благодійній організації «Карітас-Львів» працівниця пані Марія показує, як приміщення колишнього садка перетворилося на штаб для збору гуманітарної допомоги. Працівники та вихователі садка сьогодні є волонтерами; також допомагають сортувати гуманітарну підтримку волонтери з Америки. «Основна мотивація бути тут і допомагати – це любов до України», – каже волонтерка з Америки.

У «Карітасі» збирають речі першої необхідності для дорослих та дітей, продукти тривалого зберігання, ліки, дитяче харчування, постіль, чоловічий одяг. Зібрану допомогу роздають потребуючим біженцям, територіальній обороні, а також відправляють на схід України.

Логістично організація контактує з міською адміністрацією, а звідти штаб міста скеровує в місця, які найбільше потребують допомоги.

У «Карітасі» просять усіх, хто бажає допомогти речами чи волонтерством, попередньо контактувати для узгодження конкретних потреб. На сьогодні найбільш необхідні речі – ковдри, теплі чоловічі куртки і медикаменти.

Один з гуртожитків Львова – місце для

ночівлі біженців

Працівниця «Карітасу-Львів» Софія Зотіна розповідає, що одному з гуртожитків Львова, де живуть переселенці, «Карітас» передає обіди і вечері, а також засоби гігієни, дитячі іграшки, додаткове харчування. А ще створюють дитячі кутки, щоб допомогти малим дітям адаптуватися. За її словами, потік біженців дуже великий, але люди надовго не затримуються – приїжджають і їдуть, і це ускладнює процес праці.

Світлана і Віктор з Харкова – біженці, які замешкали у Львові

Подружжя Віктора та Світлани з Харкова розповідає, як у рідному місті вдосвіта прокинулися від звуку обстрілів. «Спершу я навіть звернувся у тероборону, але мене не прийняли через вік (чоловікові 63 роки. – Ред.), а дружина є інвалідом III групи, дуже боїться обстрілів, у неї панічна атака. Ми почали сидіти в підвалі, але коли нам відключили світло, інтернет і ми перестали розуміти, що відбувається,

то вирішили приїхати до Львова», – розповідає харків'янин.

«У Харкові ситуація складна, частина міста розгромлена, але люди тримаються, не здаються. Навпаки – гуртуються, збирають кошти і підтримують одне одного, особливо сусіди», – доповнює дружина свого чоловіка.

«У Львові нас зустріли волонтери й одразу нагодували варениками. Це було дуже вражаюче для нас, ми спочатку не зрозуміли, що це. Ми молимося за цих людей, які дбають про нас», – поділилася враженнями від прибуття до Львова харків'янин. Він запевнив, що пережити цей страшний час їм допомагає молитва, ранкова і вечірня: «Під час вибухів ми молилися і дякували Богу, що ще живемо, молилися за воїнів, які наражаються на найбільшу небезпеку, які б'ються, щоб захистити своє рідне місто і Батьківщину. Дай їм, Боже, сили і мужності витримати та перемогти, бо за нами правда, а за правдою завжди стоїть Бог і перемога».

Гарнізонний храм**Святих апостолів Петра і Павла**

Військовий капелан о. Всеволод розповідає в коментарі, що капелани в основному збирають допомогу для військових: закупляють амуніцію для захисту, зокрема бронезилети. За його словами, найбільш актуальною є потреба у медикаментах і речах першої необхідності. На дошці оголошень у храмі є список необхідних речей, які люди можуть зібрати і передати.

У Гарнізонному храмі збирають допомогу лише для військових. Контактний номер ресурсного центру – 0676714216.

Львівський залізничний вокзал

Окремою й особливою оазою для допомоги людям, які намагаються виїхати за кордон, став Львівський залізничний вокзал. Тут волонтери надають інформацію, супроводжують цілі групи людей, допомагають з поселенням, готують гарячу їжу і роздають її людям, що стоять у черзі на вокзалі.

Волонтер Мар'ян з Мальтійської служби розповів, що їм у підготуванні їжі допомагають власники ресторанів і просто люди доброї волі.

Волонтерка Світлана, яка з першого дня допомагає на вокзалі, каже, що приходить сюди вже дев'ятий день, бо розуміє важливість внеску кожної людини у спільну перемогу.

На вокзалі постійно потрібні волонтери. Усіх охочих просять просто приходити і зголошуватися до волонтерів.

Таким чином, за прикладом львівських волонтерів, кожен громадянин на своєму місці може наблизити перемогу і творити атмосферу взаємної допомоги, любові та підтримки у страшні й трагічні воєнні часи.

Підготувала Христина Потерейко,
Департамент інформації УГКЦ

Контактна інформація від БФ «Карітас України», який допомагає людям, що постраждали від російської агресії

Всі регіональні офіси «Карітасу», крім тих регіонів, де ведуться активні бойові дії, працюють, щоб надавати допомогу внутрішньо переміщеним особам та людям з уразливих категорій. Наші працівники готові надати допомогу та підтримку. Більшість із 36 місцевих представництв «Карітасу», а також національні бюро в Києві та Львові продовжують працювати, залежно від ситуації – в режимі офлайн чи онлайн, усі поточні програми модифікуються відповідно до ситуації в конкретному регіоні. Станом на 5 березня не працювали лише «Карітас-Харків» та «Карітас-Волноваха».

У «Карітасі України» створено відділ управління надзвичайними ситуаціями, який працює над уніфікацією діяльності з урахуванням досвіду роботи в зоні конфлікту з 2014 року. Фахівець з безпеки «Карітасу» оперативно аналізує безпекову ситуацію та інформує всі офіси мережі «Карітасу України» про поточні ризики – рішення про діяльність кожної місцевої організації приймає директор місцевого «Карітасу» та його команда.

«Карітас-Київ»: у зв'язку з ситуацією в місті офіс працює на прийом гуманітарної допомоги, а також надає підтримку медичним закладам, зокрема мийні засоби, засоби особистої гігієни, туалетний папір, дитяче харчування було передано до дитячої лікарні НДСЛ «Охматдит».

Контактна інформація: +380 50 380-99-83

«Карітас-Львів» надає харчування для внутрішньо переміщених осіб, а також у співпраці з кризовим штабом міста організовано цілодобове автобусне перевезення таких осіб.

Контактна інформація: +380 32 261-35-38

«Карітас-Тернопіль» надав тимчасовий притулок для 70 осіб; ще близько сотні осіб зупиняються на ніч у дорозі до кордону. Тернопільська міська рада виділила 2 млн грн для надання внутрішньо переміщеним людям, які надійдуть на рахунки «Карітасу».

Контактна інформація: +380 35 252-36-84, +380 68 949-29-49

«Карітас-Івано-Франківськ» готовий приймати постраждалих від війни. Вже тепер організація опікується 240 вимушено переселеними особами, серед яких значну частину складають діти з Краматорська, Волновахи та Харкова. У співпраці із Лікувально-діагностичним центром святого Луки за потреби надається медична допомога та послуги різних лікарів, надається допомога продуктовими та гігієнічними наборами, благодійна їдальня працює в посиленому режимі.

Контактна інформація: +380 98 046-43-81

«Карітас-Дрогобич»: працівники організації надають допомогу на прикордонних переходах, а також готові для розподілу та розповсюдження гуманітарної допомоги. Організація прийняла жінок, дітей та людей похилого віку з гарячих точок, де ведуться бойові дії.

Контактна інформація: +380 32 442-24-58

«Карітас-Коломия» активно залучає волонтерів для надання допомоги, отримання та розповсюдження гуманітарної допомоги. Організація організувала перший гуманітарний конвой до Запоріжжя з предметами першої необхідності.

Контактна інформація: +380 67 342-94-99

«Карітас-Чернівці» організував місце тимчасового проживання для 40 осіб, а також займається підготовкою складів для отримання різних видів допомоги.

Контактна інформація: +380 95 021-34-03

«Карітас-Волинь» (Нововолинськ) активно допомагає переселенцям, а також людям, яким необхідна психологічна допомога. Благодійна їдальня готує гарячі обіди, зокрема можливість поїсти мають люди, які їдуть на кордон.

Контактна інформація: +380 98 758-18-86

«Карітас-Чортків» готовий прийняти до 50 переселенців.

Контактна інформація: +380 35 222-23-17, +380 97 777-85-23

«Карітас-Житомир» у приміщенні греко-католицької церкви на вулиці Шевченка, 111 обладнав тимчасове укриття, де може розміститись до 100 осіб. Приміщення також може використовуватися як прихисток для переселенців.

Контактна інформація: +380 67 508-68-55

«Карітас-Стрий» працює як точка зупинки для транзитних переселенців, які рухаються в напрямку державного кордону, де ночують до 40 людей; також надаються гарячі обіди та, при потребі, гуманітарна допомога.

Контактна інформація: +380 68 755-26-91

«Карітас-Хмельницький» активно надає допомогу внутрішньо переміщеним особам – послуги прийому (надання приміщення для тимчасового перебування, забезпечення продуктами, засобами, гігієни та перенаправлення до місць ночівлі); служба перевезення, в тому числі людей з інвалідністю, засобами соціального таксі; центр харчування; простір, дружній для дитини, в першу чергу для дітей з інвалідністю.

Контактна інформація: +38 067 557-21-28

«Карітас-Запоріжжя», маючи певний досвід реалізації гуманітарних місій, продовжує об'єднувати зусилля небайдужих містян, партнерських організацій та волонтерів, надаючи потрібну допомогу переміщеним громадянам, кількість яких збільшується з кожним днем. Важливим компонентом роботи є психологічна підтримка для подолання страху і тривоги.

Контактна інформація: +380 50 322-46-00

«Карітас-Донецьк» у Дніпрі надає допомогу біженцям, які рухаються через місто транзитом. Також проводяться закупівлі продуктів для надання гуманітарної допомоги. Організація продовжує працювати у регіонах сходу України; зокрема, планується надання екстреної грошової допомоги бенефіціарам, які мешкають у зоні бойових дій. Також продовжується соціальне служіння у місті Лисичанськ.

Контактна інформація: +380 98 665-73-88, +380 95 459-55-20

«Карітас-Кам'янське» організує місця для масового прибуття біженців та прийняття гуманітарної допомоги.

Контактна інформація: +380 99 127-41-15

«Карітас-Краматорськ» продовжує працювати, незважаючи на часткову евакуацію працівників. На даний момент є можливість забезпечення продуктовими наборами, накопичуються більші обсяги гуманітарної допомоги, команда повністю готова приймати і розподіляти її.

Контактна інформація: +380 50 729-20-85; +380 67 163-26-80

БФ «Карітас»

Прем'єр-міністр Великобританії помолився за Україну в українській катедрі в Лондоні

27 лютого прем'єр-міністр Великобританії Борис Джонсон відвідав українську католицьку катедру Пресвятої Родини в Лондоні, де зустрівся з українською громадою та помолився за Україну.

У катедральному храмі прем'єр-міністра зустріли владика Кеннет Новаківський, єпарх Лондонської єпархії Пресвятої Родини, та лідери української громади у Великій Британії. Борис Джонсон завітав, щоб почути їхні розповіді про вплив російського насильства на народ України, повідомляється на сайті британського уряду.

У своєму зверненні прем'єр-міністр висловив захоплення відвагою українців, які протягом останніх днів героїчно захищають Україну від російського вторгнення. «Останніми днями світ став свідком вражаючих проявів хоробрості та героїзму українського народу у відповідь тим, хто хоче силою знищити його свободу. Велика Британія не відвернеться від вас у скрутну годину для України. Ми надаємо всю економічну та військову підтримку, яку можемо, щоб допомогти тим українцям, які ризикують усім заради захисту своєї країни», – сказав Борис Джонсон.

Прем'єр-міністр додав, що Великобританія готова прийняти лише тих біженців, які мають у цій країні найближчих родичів.

Департамент інформації УТКЦ

П'ять незамінних звичок для християнина

Як християни, ми здебільшого знаємо, що для нас корисне, а від чого краще відмовитись. Однак знання і намір – це ще не дія, і ми нерідко залишаємось на одному місці в надії «розпочати завтра». Пропонуємо перелік звичок, до яких слід привчити себе кожному християнину, щоб успішно зреалізувати Божий план.

Читати Біблію

Незважаючи на широкий вибір богословської літератури, проповідей, аудіо- чи відеоматеріалів, Святе Письмо – ключова книга, в якій Господь промовляє до своїх дітей. Багато християн бояться читати Біблію через страх не зрозуміти. Треба починати з простіших для розуміння книг і використовувати допоміжно коментарі до Святого Письма. Також цікаво читати Біблію, послуговуючись складеними планами читання. Для християн читання Святого Письма і розважання над ним має бути щоденною справою.

Молитися

Молитва оживлює нашу віру, вона є джерелом духовного життя. Саме молитва перетворює релігію на живу зустріч із Творцем. Впродовж свого життя Ісус молився; Він навчав молитися своїх учнів, щоби потім вони так єдналися з Господом. Щоденна молитва, коротка чи тривала, насправді є для нас ковтком повітря. Бог присутній поруч, коли ми молимося.

Спілкуватися

Ми не можемо спастися наодинці. Церковна спільнота, різноманітні організації є для християн місцем духовного зростання. Обмін досвідом, пошук відповідей на запитання, поради – важко переоцінити роль спілкування. Що більше ми відкриваємось на комунікацію, то більше Бог промовляє до нас через тих, хто поруч.

Віддавати

Так, це дивно звучить у теперішньому суспільстві. Але християнин знає, наскільки важливо віддавати. Бо так ми насправді виконуємо Божу волю і зростаємо, стаємо багатіші, а не навпаки. І йдеться не лише про матеріальні речі: іноді значно важливіше віддати свій час, приділити увагу чи порадити.

Проповідувати

Ми звикли думати, що євангелізувати можуть і мусять спеціальні люди – здебільшого богословські особи. Однак це зовсім не так. Кожен християнин, який пізнав Добру Новину, має свідчити про неї. Так, кожен по-своєму і на своєму місці, залежно від обдарувань і талантів. Можливо, саме наше слово чи вчинок на славу Богу одного разу змінить життя людини, яка ще не пізнала Бога?

Нехай ці звички стануть для нас чудовою можливістю духовного зростання!

«Дивенсвіт»

Двадцятиліття єпископської хіротонії Митрополита Львівського Ігоря

17 лютого виповнився двадцятилітній ювілей архиєрейського служіння владыки Ігоря, Архiepіскопа і Митрополита Львівського.

20 років тому, 11 січня 2002 року, з Римського Престолу було офіційно повідомлено про затвердження вибору Синоду Єпископів УГКЦ, за яким ієромонах Ігор, ЧНІ стає єпископом-помічником Львівської архієпархії з титулярним єпископським престолом Ніси Лікійської. По більш ніж двадцяти роках гідного священства, душпастирювання у підпільній та воскреслій Церкві, опіки над Львівською провінцією ЧНІ Господь покликав свого вірного ієрея на новий шлях служіння.

17 лютого 2002 року в Архикатедральному соборі святого Юра у Львові відбулася єпископська хіротонія ієромонаха Ігоря, яку він прийняв з рук Блаженнішого Любомира, Предстоятеля УГКЦ.

Високопреосвященний владыко, святкуючи ювілей Вашого єпископства, знову дякуємо Вам за мужність цього вибору на славу Божу і добро Церкви, за Вашу ширину, правдиво батьківську опіку над увіреним Вам людом! Прибігаємо до Господа зі широю подякою за благословенні роки Вашого архиєрейського служіння для вірних нашої архієпархії, Львівської митрополії й усієї Української Греко-Католицької Церкви. Просимо в Нього багатства благодатей, аби щедро ними сповняв Ваше життя, дарував мудрість і наснагу надалі звершувати шлях Вашого покликання. Нехай Господь провадить Вас у мирі та кріпості на многії літа!

**З молитвою і широю вдячністю,
духовенство та вірні Львівської архієпархії**

Вітаємо

ювілярів!

Редакція «Мети» широ вітає усіх священнослужителів Львівської архієпархії, хто у березні святкує свої іменини та уролини, а також, хто у березні отримав ієрейські і дияконські свячення. Міцного здоров'я і щедрого усім Божого благословення, наснаги і ревності у праці в Господньому винограднику!

**Митрополит Львівський:
«З великою довірою і надією
віддаємося під покров Пресвятої Богородиці»**

Постараймося максимально використати цей день для посту і молитви – до цього закликав Архiepіскоп і Митрополит Львівський Ігор у своєму відеозверненні в межах молитовного телемарафону «Україна під покровом Богородиці».

«В нашу Україну прийшло велике випробовування – війна. Ми, як мирні громадяни України, цього не очікували і не хочемо», – зазначив митрополит.

«Я не буду коментувати подій, які відбуваються, – каже владыка, – бо ми всі моніторимо новини на телебаченні, радіо чи в інтернеті. Стараємося знати, що робиться в Україні, і те, як наші мужні та безстрашні воїни захищають нашу країну. За це висловлюємо їм щире подяку. Дякуємо також нашим добровольцям, волонтерам, усім, хто сьогодні розуміє ситуацію і йде захищати Україну. Це наше завдання – захищати свій народ».

«Сьогодні ми надіємося на Господа Бога, просимо Його допомоги і віримо, що війна закінчиться і ми переможемо», – каже архиєрей.

Митрополит Ігор зазначив, що в цей час дуже добре проявив себе наш президент, який не втік зі свого краю, а підносить голос за наш народ, нашу Україну і землю, якої ми не віддамо нікому.

«Хай Господь нас благословить! Молімося, не забуваймо про піст, до якого закликав нас Папа Франциск», – додав на завершення відеозвернення Архiepіскоп і Митрополит Львівський.

Департамент інформації УГКЦ

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилайте
на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор. Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем. Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора. Друк: ПраТ «Видавничий Дім «Високий Замок» Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____